

Kans op perspectief

Stichting Scholen aan Zee

Contactadres
Sportlaan 54
1782 ND Den Helder
www.scholenaanee.nl

Bestuursnummer 40931
Brinnummer 00MV

Contactpersoon jaarverslag
drs. R.A. Korteweg, bestuurssecretaris
r.korteweg@scholenaanee.nl

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
BESTUURSVERSLAG	
1. Algemene informatie	6
1.1 Inleiding	7
1.2 Stichting Scholen aan Zee	7
1.3 Visie, missie en kernwaarden	7
1.4 Organisatie	7
2. Verslag College van Bestuur	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Koers Scholen aan Zee	10
2.3 Leerlingen	11
2.4 Onderwijs	13
2.5 Community College	17
2.6 Personeel	21
2.7 Kwaliteitszorg	26
2.8 Governance	27
2.9 Huisvesting	27
2.10 Bedrijfsvoering en ICT	28
2.11 Medezeggenschap	29
2.12 Horizontale verantwoording	31
2.13 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen	31
2.14 Klachten en integriteit	33
3. Verslag Raad van Toezicht	35
3.1 Visie op toezicht	35
3.2 Governance	35
3.3 Vergaderingen	35
3.4 Contact met de organisatie en stakeholders	36
3.5 Samenstelling Raad van Toezicht	36
3.6 Commissies	38
3.7 Professionalisering	38
4. Financiële situatie op balansdatum	39
4.1 Netto resultaat	39
4.2 Resultaatbestemming	39
4.3 Vermogenspositie	39
4.4 Kengetallen vermogens- en budgetbeheer	39
5. Continuïteitsparagraaf	42
5.1 Inleiding	42
<i>Deel A: gegevensset</i>	
5.2 Kengetallen personeel	42
5.3 Meerjaren begroting 2019-2022	42
5.4 Meerjaren balans 2019-2022	43
5.5 Kengetallen vermogens- en budgetbeheer	44

<i>Deel B: overige rapportages</i>	
5.6 Planning & Control	44
5.7 Risicoparagraaf	45
5.8 Rapportage vanuit toezichthoudend orgaan	46

JAARREKENING

6. Jaarrekening Scholen aan Zee – 2017	47
6.1 Balans (na resultaatbestemming)	47
6.2 Staat van baten en lasten	48
6.3 Kasstroomoverzicht	49
6.4 Algemene toelichting op grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	50
6.5 Grondslagen voor de waardering van activa en passiva	50
6.5.1 Activa	50
6.5.2 Passiva	52
6.6 Grondslagen voor bepaling en berekening van het resultaat	54
6.7 Financiële instrumenten	55
6.8 Activa	56
6.9 Passiva	58
6.10 Niet uit de balans blijvende verplichtingen	61
6.11 Baten	62
6.12 Lasten	63
6.13 Financiële baten en lasten	67

OVERIGE GEGEVENS

7. Overige gegevens	68
7.1 Resultaatbestemming	68
7.2 Gebeurtenissen na balansdatum	68
7.3 Controleverklaring accountant	68

BIJLAGEN

Bijlage 1 - Contactgegevens Scholen aan Zee
Bijlage 2 - Verklarende woordenlijst

Voorwoord

Kans op perspectief

Scholen aan Zee is de enige aanbieder van voortgezet onderwijs in de gemeente Den Helder. Dat schept een hoge verantwoordelijkheid, want goed onderwijs legt immers de basis voor een gezonde en succesvolle samenleving. Scholen aan Zee stelt zich ten doel het voortgezet onderwijs in de gemeente te versterken en te verbeteren om daarmee aan alle jongeren van Den Helder en Julianadorp een stevig fundament te bieden waar ze een leven lang op voort kunnen bouwen.

Onderwijs is een basisvoorziening en een recht voor alle jongeren. Wij hebben de maatschappelijk opdracht om hier invulling aan te geven. Dit betekent dat wij goed onderwijs moeten bieden, wat tenminste voldoet aan de eisen die de overheid hieraan stelt.

Stand van zaken

Lyceum aan Zee scoort al enkele jaren een onvoldoende en staat om die reden onder verscherpt toezicht van de inspectie. In 2018 werd voor het Beroepsonderwijs aan Zee, dat worstelde met de omslag en invoering van het vernieuwd vmbo, zelfs het oordeel 'zeer zwak' gegeven. Dit maakte het noodzakelijk om alle aandacht te richten op het verbeteren van de onderwijskwaliteit in beide scholen. Het Lyceum heeft daarbij doorgewerkt op basis van de al in 2016 ingezette koers van structurele verbetering, welke in het tussentijdse inspectieonderzoek in 2017 herkend werd. Voor het Beroepsonderwijs is een volledige nieuwe start gemaakt. 2018 is mede daarom een jaar geweest van hard werken en met z'n allen de schouders eronder. Het verbinden en versterken stond daarbij centraal.

Samenwerking

Ondertussen werd de samenwerking met het ROC Kop van Noord-Holland verder geconcretiseerd door de invoering van de shared service voor alle ondersteunende diensten en is een intentieovereenkomst aangegaan met OSG de Hogeberg, gericht op samenwerking op het gebied van HRM. Een institutionele fusie heeft de organisatie en de bedrijfsvoering eenvoudiger, transparanter en meer in lijn gebracht met de dagelijkse inrichting van de schoollocaties.

Brede scholengemeenschap

De Staat van het Onderwijs, een jaarlijkse publicatie vanuit de Inspectie van het Onderwijs met de belangrijkste trends en ontwikkelingen binnen de onderwijssector, leert ons dat het bieden van gelijke kansen voor alle kinderen niet altijd een vanzelfsprekendheid is in het huidige voortgezet onderwijs. Vooral de vroegselectie en de tendens om alleen homogene categorale leerroutes aan te bieden kunnen daar in negatieve zin toe bijdragen. Daarnaast zet de krimp zich voort. Afnemende leerlingaantallen en de te sterke categoralisering die ook Scholen aan Zee de afgelopen jaren heeft gekenmerkt, leiden tot de noodzaak om het onderwijs anders in te richten en de scholen van Scholen aan Zee om te vormen tot wat zij in haar wezen ook is: één brede scholengemeenschap met doorstroomkansen voor iedereen.

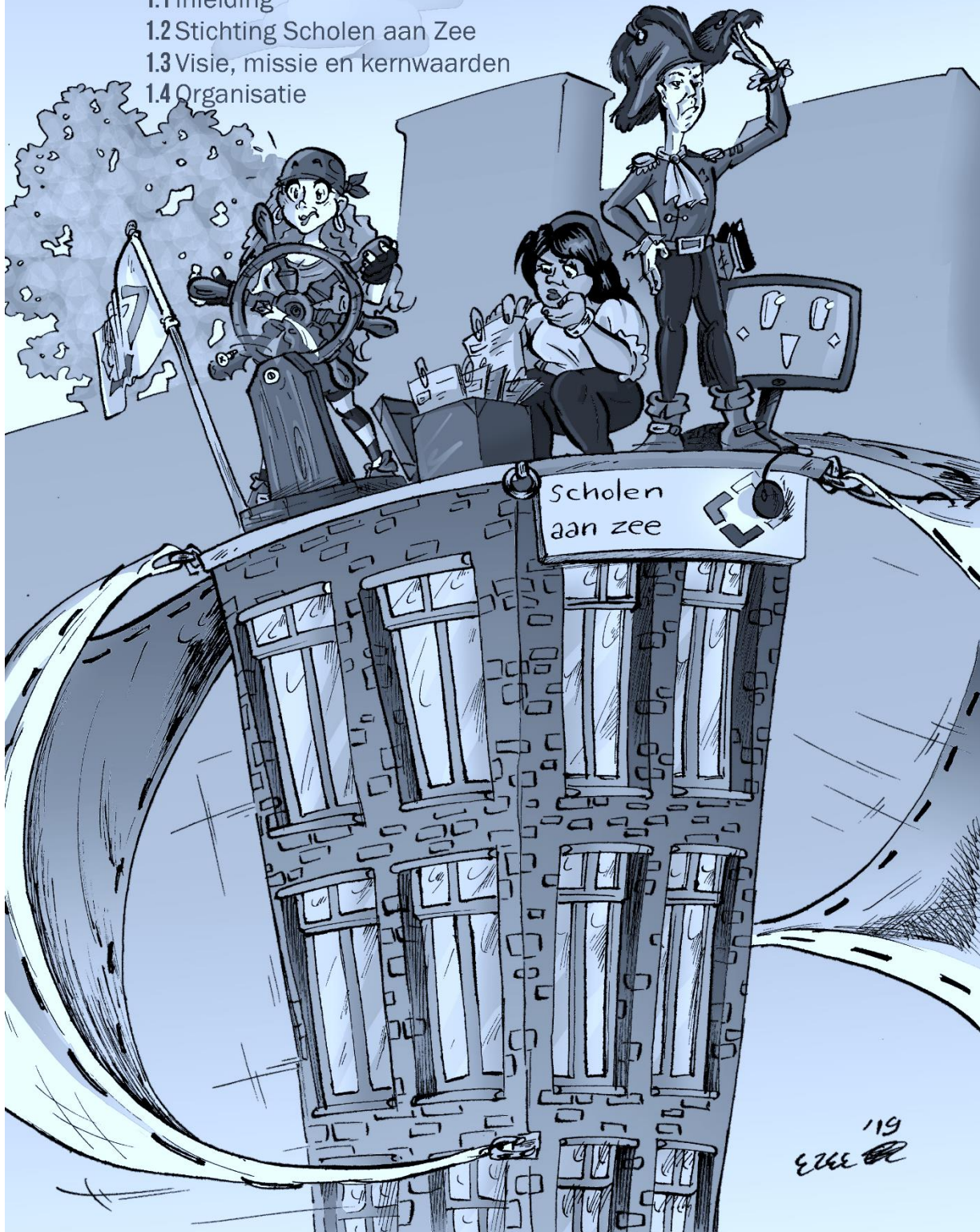
Scholen aan Zee maakt zich op voor het volgende decennium en wil nu en in de toekomst van betekenis zijn en blijven voor de jeugd van deze gemeente door motiverende en stimulerend onderwijs te bieden.

Joke Plass
Reinier de Voogd

College van Bestuur Scholen aan Zee

1 Algemene Informatie

- 1.1 Inleiding
- 1.2 Stichting Scholen aan Zee
- 1.3 Visie, missie en kernwaarden
- 1.4 Organisatie

1.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt algemene informatie gegeven over Scholen aan Zee. Er is aandacht voor de visie, missie en kernwaarden. Tevens wordt de inrichting van de organisatie belicht en wordt inzicht gegeven in de besturing van de organisatie.

1.2 Stichting Scholen aan Zee

Scholen aan Zee is een stichting die voorgezet onderwijs aanbiedt in Den Helder en Julianadorp. Het gaat om één brede scholengemeenschap met in totaal vijf locaties. De drie locaties zijn Mavo aan Zee, Beroepsonderwijs aan Zee en Lyceum aan Zee. Op het Junior College in Julianadorp worden alle leerwegen in de onderbouw aangeboden. Daarnaast valt binnen de stichting de Schakel aan Zee. Schakel aan Zee heeft als doel anderstalige leerlingen tussen 12 en 18 jaar onderwijs aan te bieden, daar deze leerlingen leerplichtig zijn en een goede start kunnen maken in de Nederlandse samenleving.

Van oorsprong hebben de scholen zowel de interconfessionele, christelijke overtuiging als een algemeen bijzonder, openbaar karakter. De identiteit komt tot uiting in de kernwaarden respect, verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, gelijkwaardigheid en pluriformiteit, die leidend en sturend zijn in het handelen van iedereen die betrokken is bij de school.

1.3 Visie, missie en kernwaarden

De visie en missie van Scholen aan Zee zijn als volgt geformuleerd:

Scholen aan Zee leidt leerlingen op tot goed ontwikkelde, zelfbewuste wereldburgers met een diploma op hún niveau. Leerlingen die in staat zijn een bijdrage te leveren aan verdere opbouw en verbetering van onze maatschappij. Hiertoe zet Scholen aan Zee zich in voor de ontwikkeling van alle talenten en voor hoogwaardig en uitdagend onderwijs binnen doorlopende leerlijnen en kleine en overzichtelijke eenheden. Scholen aan Zee is als maatschappelijke onderneming naar buiten gericht. Belanghebbenden worden bij de beleidsontwikkeling en het afleggen van verantwoording over de resultaten betrokken.

Een van de grootste uitdagingen in het onderwijs van vandaag is om te gaan met de groeiende verschillen tussen leerlingen. Om het maximale uit ieder kind te halen is het essentieel dat leerlingen in toenemende mate onderwijs krijgen dat past bij hun individuele talenten, leervoorkeuren en mogelijkheden. Op alle locaties van Scholen aan Zee wordt hieraan elke dag hard gewerkt. De doelgroepen van de scholen verschillen en daarom verschilt ook de manier waarop het onderwijs aansluit op de individuele behoeften van de leerlingen.

Kernwaarden

Scholen aan Zee kent vijf kernwaarden die leidend en sturend zijn in het handelen van alle medewerkers en leerlingen; zij komen tot uitdrukking in waarde(n)vol onderwijs, waarin de visie en missie gewaarborgd zijn. Het gaat om:

- respect;
- verantwoordelijkheid;
- zelfstandigheid;
- gelijkwaardigheid;
- pluriformiteit.

1.4 Organisatie

Op 1 augustus 2018 heeft een institutionele fusie binnen de Stichting Scholen aan Zee plaatsgevonden. Dit betekent dat Stichting Scholen aan Zee vanaf die datum doorgaat onder één brinnummer: 00MV.

Het brinnummer 21VB vervalt hiermee. Deze nieuwe situatie sluit beter aan op de werkelijkheid en voorkomt onnodige fouten in onze administratie. Tevens heeft de fusie als effect dat er geen ruis meer is op de kwaliteitskaarten van de Inspectie van het Onderwijs. Onder de stichting Scholen aan Zee valt vanaf 1 augustus 2018 één brede scholengemeenschap met vmbo, havo, vwo en onderwijs aan anderstaligen met het brinnummer OOMV.

Scholen

De scholen Lyceum aan Zee, Mavo aan Zee en Beroepsonderwijs aan Zee zijn nu nog categoriaal georganiseerd. In het verslagjaar 2018 is, net zoals in 2017, steeds meer de nadruk komen te liggen op het zoeken naar de onderlinge samenhang, samenwerking tussen de scholen en kruisbestuiving. Tussen het Beroepsonderwijs aan Zee en Mavo aan Zee heeft dit zeer concrete vormen aangenomen. Maar ook tussen het lyceum en de andere scholen zien we vormen van kruisbestuiving ontstaan. Vanuit het College van Bestuur is in 2018 daar ook actief op ingezet en is onderlinge samenwerking gestimuleerd.

In april 2018 is afscheid genomen van de directeur van het Beroepsonderwijs aan Zee en is er voor gekozen om Beroepsonderwijs aan Zee onder de verantwoordelijkheid te laten vallen van de directeur Mavo aan Zee. De heer Van Beekum heeft nu de integrale verantwoordelijkheid over het complete vmbo binnen Scholen aan Zee. Mevrouw Pot is verantwoordelijk voor Lyceum aan Zee. De drie scholen worden door twee directeuren aangestuurd. Beide directeuren vallen onder de directe aansturing en verantwoordelijkheid van het tweehoofdig College van Bestuur (CvB).

Schakel aan Zee

Schakel aan Zee heeft als doel anderstalige leerlingen tussen 12 en 18 jaar onderwijs aan te bieden, zodat deze leerlingen een goede start kunnen maken in onze samenleving. Hierna is het de bedoeling om vanuit Schakel aan Zee te schakelen naar vormen van regulier onderwijs of het ROC. Dit betekent dat Scholen aan Zee de leerlingen niet alleen onderwijst in de Nederlandse taal, maar ook in de Nederlandse gebruiken en gewoonten, zodat de leerlingen leren zelfstandig te functioneren in de maatschappij. Schakel aan Zee wordt aangestuurd door mevrouw Peters. Zij valt als directeur onder de directe verantwoordelijkheid van het tweehoofdig CvB.

Junior College

Iedere school heeft een afdeling in de onderbouwlocatie Junior College te Julianadorp. De inhoudelijke verantwoordelijkheid voor elk van deze onderbouwafdelingen ligt vanaf 2018 bij de projectdirecteur, die twee teamleiders aanstuurt. De projectdirecteur rapporteert aan het College van Bestuur. De projectdirecteur vertegenwoordigt het Junior College in het directieberaad, waar met de overige twee directeuren, de doorlopende leerlijnen vanuit het Junior College naar de locaties in Den Helder en de kwaliteit van het onderwijs worden gegarandeerd.

Bedrijfsbureau

Het bedrijfsbureau ondersteunt het CvB, de schooldirecteuren en de rest van de organisatie op verschillende gebieden. In het bedrijfsbureau hebben de ondersteunende afdelingen hun plaats, zoals financiële zaken, HRM, leerlingenadministratie, facilitaire zaken en communicatie. Het CvB wordt inhoudelijk en procesmatig bijgestaan door de afdeling bestuursondersteuning.

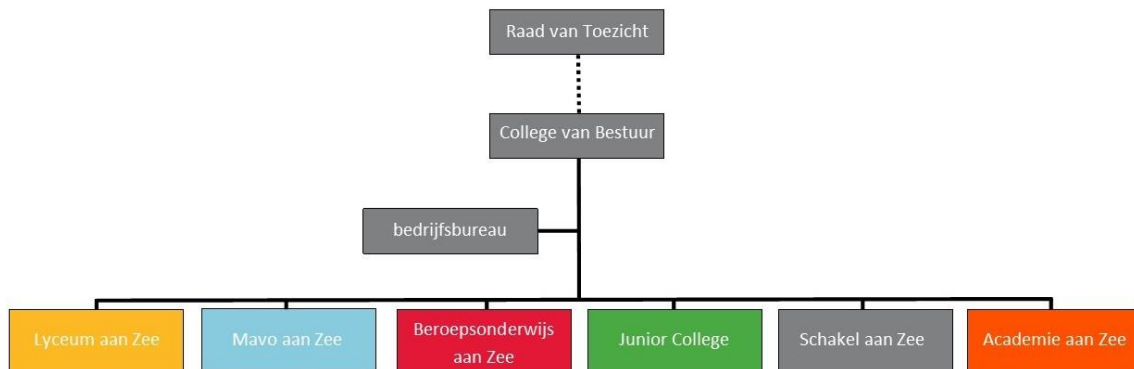
In 2018 heeft Scholen aan Zee de inhoudelijke samenwerking met het ROC Kop van Noord Holland uitgebreid en zijn de krachten van beide ondersteunende diensten gebundeld. Met deze samenwerking wordt meer efficiency en synergie tussen scholen beoogd. Een concrete stap in deze samenwerking betreft het delen van de hoofden van de diensten HRM, Financiële zaken, Facilitaire zaken en IT. De resultaten in het verslagjaar van deze samenwerking zijn positief te noemen en in 2019 wordt dit verder uitgediept en uitgebreid.

Academie aan Zee

Scholen aan Zee wil een moderne, professionele en ontwikkelingsgerichte onderwijsorganisatie zijn. Om dat te worden en verder te bestendigen is structurele aandacht voor scholing en professionalisering een vereiste. Hiertoe is onder andere in 2010 de Academie aan Zee opgericht. De academie organiseert en coördineert scholings- en leeractiviteiten, zoals inspiratiemiddagen en interessante lezingen. In 2018 is Academie aan Zee kritisch tegen het licht gehouden. In 2019 wordt de functie, ook met het oog op het nieuwe strategische meerjarenplan van Scholen aan Zee, verder geëvalueerd.

Organisatorische inrichting

De organisatie van Scholen aan Zee kan als volgt schematisch worden weergegeven:

Bestuurlijke inrichting

Het tweehoofdig CvB is het bevoegd gezag van Scholen aan Zee. Op het CvB wordt toegezien door een Raad van Toezicht (RvT), die goedkeuringsbevoegdheid heeft met betrekking tot onder andere de begroting, de jaarrekening en het jaarverslag. Hiermee voldoet Scholen aan Zee aan de scheiding tussen bestuur en toezicht.

Het CvB bestaat uit:

- De heer R.D. de Voogd, voorzitter College van Bestuur
- Mevrouw J. Plass, lid College van Bestuur

De heer De Voogd had in het verslagjaar één nevenfunctie: bestuurslid van het Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland. Mevrouw Plass had in het verslagjaar geen nevenfuncties.

Het team schooldirecteuren bestaat uit:

- Mevrouw M. Pot – directeur Lyceum aan Zee
- De heer H. van Beekum – directeur Mavo aan Zee
- De heer Peter Helderma – directeur Beroepsonderwijs aan Zee (tot april 2018)
- De heer H. van Beekum – directeur Beroepsonderwijs aan Zee (vanaf april 2018)
- Mevrouw M.A.C. Peters – directeur Schakel aan Zee

Juridische structuur

Stichting Scholen aan Zee is statutair gevestigd in Den Helder. De statuten zijn op 14 mei 2007 notarieel vastgesteld. In 2016 en 2017 is in samenwerking met een extern adviesbureau gewerkt aan het moderniseren van de statuten. De nieuwe statuten zijn in het verslagjaar nog niet bij de notaris gepasseerd. Over bepaalde ontwikkelingen (bijvoorbeeld de institutionele fusie) moest nog helderheid komen. In 2019 wordt het traject rond de nieuwe statuten van de stichting Scholen aan Zee afgerond.

2. Verslag College van Bestuur

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt door het CvB verantwoording afgelegd over verschillende domeinen die in het verslagjaar van belang zijn. Dat varieert van leerlingen en alles wat daar mee samenhangt tot aan kwaliteitszorg.

2.2 Koers Scholen aan Zee

De koers van Scholen aan Zee is vervat in het SMP 2015-2020. Dit SMP geeft richting aan de onderwijsontwikkeling en de organisatie. De vijf pijlers voor de planperiode tot 2020 zijn:

- gepersonaliseerd leren;
- ontwikkelingsgericht;
- gastgericht;
- high performance organisatie;
- Community College.

Gepersonaliseerd leren

Gepersonaliseerd leren is het leerproces waarbij leerlingen op hun eigen wijze en in hun eigen tempo werken aan de leerdoelen. Scholen aan Zee zorgt er zo goed mogelijk voor dat in de planperiode elke leerling de begeleiding ontvangt die past bij de eigen gepersonaliseerde leerroute.

Ontwikkelingsgerichtheid

Naast het aanleren van kennis en vaardigheden richt Scholen aan Zee zich ook op talent- en persoonsontwikkeling. Niet alleen van leerlingen, maar ook van medewerkers. Dit vraagt om professionele leergemeenschappen waar experimenteren, onderzoeken en wisselende rollen centraal staan.

Gastgerichtheid

Bij gastgerichtheid gaat het om het oog hebben voor de behoefte van interne en externe *gasten* (collega's, leerlingen, ouders/verzorgers, de gemeenschap) door een individuele en persoonlijke benadering. Kennis, oprechte interesse, klantgerichtheid spelen hierbij een belangrijke rol.

High performance organisatie

Boven de middelmaat uitstijgen met nieuwe ideeën, kansen, oplossingen en resultaten. Krachtig leiderschap is hierbij erg belangrijk. Binnen een high performance organisatie gaat het om op een gedisciplineerde manier zich te concentreren op datgene dat echt belangrijk is voor de leerlingen en de organisatie.

Community College

De school midden in de samenleving en de samenleving als klaslokaal. Het leren vindt zowel binnen als buiten de school plaats. Met het Community College wil Scholen aan Zee binnen- en buitenschools leren verbinden en wordt samenwerking met de maatschappelijke omgeving gezocht. De activiteiten van het Community College zijn sterk gericht op de omgeving. Door die verbondenheid kunnen leerlingen contextrijke leerervaringen buiten het klaslokaal opdoen. Zie paragraaf 2.5 voor een nadere toelichting.

Evaluatie SMP Scholen aan Zee 2015-2020

In 2018 is het Strategisch Meerjaren Plan 2015-2020 door het College van Bestuur en de directeuren kritisch tegen het licht gehouden. De uitgangspunten vanuit het SMP blijven in het algemeen gelden voor de resterende planperiode. De komende periode ligt de focus op het op orde krijgen van de basis.

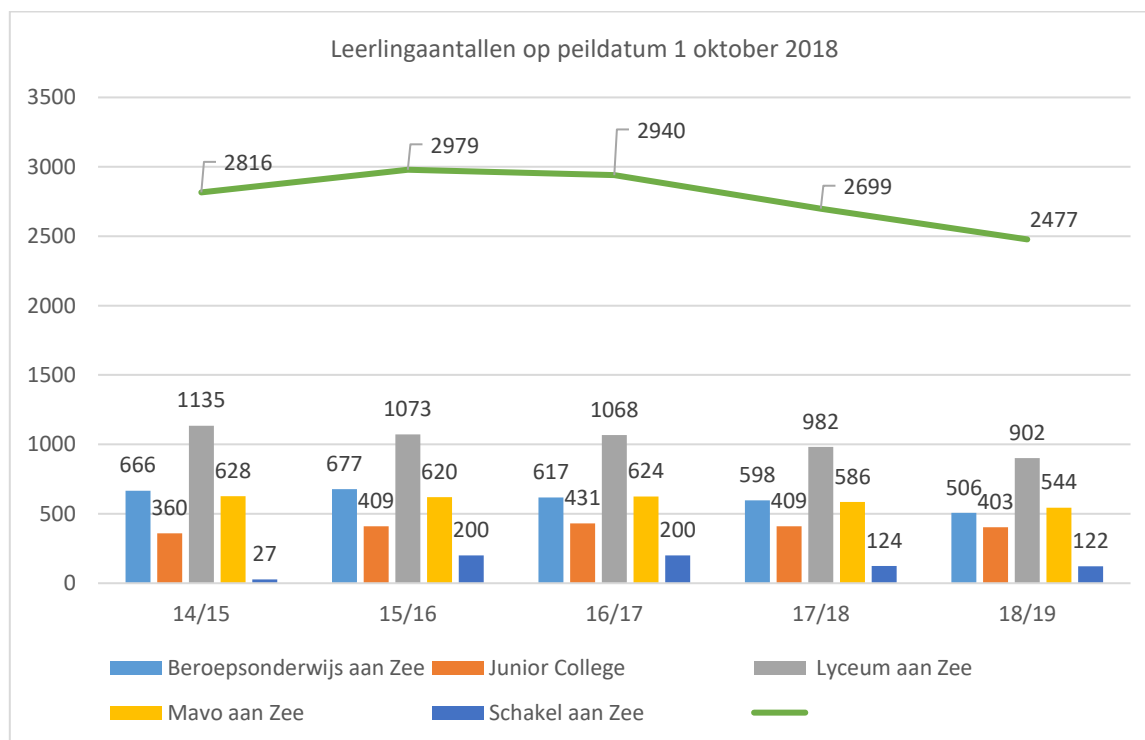
Dit houdt in dat er nadrukkelijk ingezet wordt op het verbeteren van de sociale en fysieke veiligheid, het structureel verbeteren van de (examen)resultaten en het op orde brengen van verschillende kwaliteitsvraagstukken binnen de organisatie (lessen, medewerkers, management etc.). Alle scholen binnen de stichting moeten zo snel mogelijk tot een blijvend oordeel van tenminste ‘voldoende’ komen. Vanuit de expliciete keuze voor het op orde krijgen van de basis is door het College van Bestuur de conclusie verbonden dat alle energie daarop gericht moet worden. Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld de binnen het SMP 2015-2020 zeer ambitieuze doelstelling van volledig doorgevoerd gepersonaliseerd leren binnen alle scholen niet binnen de gestelde termijn wordt gerealiseerd. In 2019 wordt door Scholen aan Zee een nieuw Strategisch Meerjarenplan 2020-2024 opgesteld. Dit nieuwe Strategische Meerjarenplan Scholen aan Zee, voor de periode 2020-2024, wordt in 2020 operationeel.

2.3 Leerlingen

Op de peildatum van 1 oktober 2018 staan er in totaal 2477 leerlingen (exclusief 11 vavo-leerlingen) ingeschreven bij Scholen aan Zee.

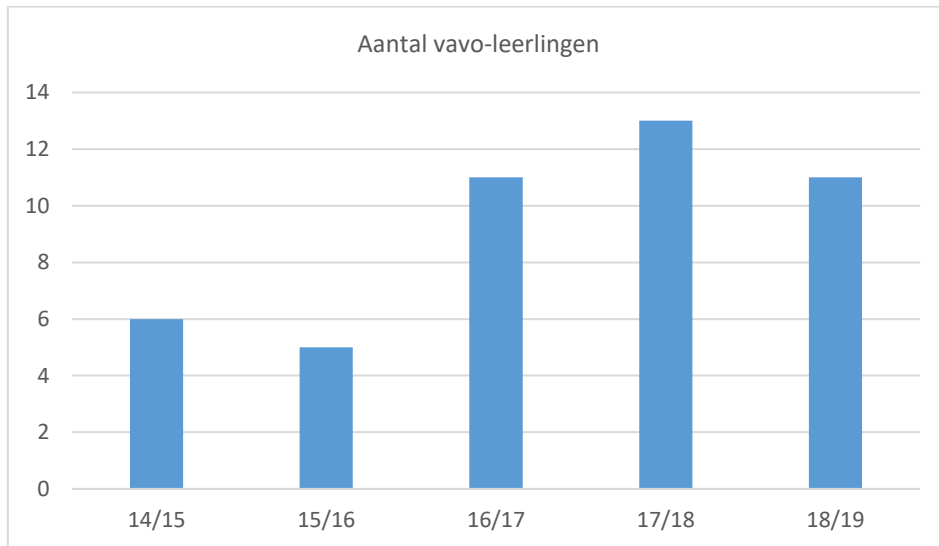
- Beroepsonderwijs aan Zee	506
- Junior College	403
- Lyceum aan Zee	902
- Mavo aan Zee	544
- Schakel aan Zee	122
Totaal	2.477

De aantallen wijken in negatieve zin af van de aantallen van het voorgaande jaar (2017/2018). Op alle locaties is een afname te zien in het aantal leerlingen. Dit is voornamelijk terug te voeren op de krimp binnen de gemeente Den Helder en de daarmee samenhangende afname van aangemelde leerlingen. Ook fluctueert het aantal leerlingen op de Schakel aan Zee. In verschillende samenwerkingsverbanden en met de gemeente Den Helder wordt structureel overleg gevoerd over de krimp, de dalende leerlingaantallen en de gevolgen hiervan.

Vavo-Leerlingen

Voor leerlingen is het mogelijk om via het vavo (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) een vmbo-tl-, mavo-, havo- of een vwo-diploma of delen daarvan via certificaten te behalen. Scholen aan Zee werkt samen met het ROC Kop van Noord Holland om leerlingen hierin te faciliteren. Deze leerlingen blijven ingeschreven bij Scholen aan Zee, maar het onderwijs wordt met duidelijke kaders en afspraken uitbesteed aan het ROC. In onderstaand overzicht is het aantal vavo-leerlingen weergegeven tussen 2015 en 2018.

In 2018/2019 zijn er 11 vavo-leerlingen ingeschreven; 5 leerlingen van Mavo aan Zee en 6 leerlingen van Lyceum aan Zee.

Schakel leerlingen

Schakel aan Zee heeft als doel anderstalige leerlingen tussen 12 en 18 jaar onderwijs aan te bieden, zodat deze nog leerplichtige jongeren een goede start kunnen maken in onze samenleving. Hierna is het de bedoeling om vanuit Schakel aan Zee te schakelen naar vormen van regulier onderwijs of ROC. Dit betekent dat Scholen aan Zee de leerlingen niet alleen onderwijst in de Nederlandse taal maar ook in de Nederlandse gebruiken en gewoonten zodat de leerlingen leren zelfstandig te functioneren in de maatschappij.

Er wordt 25 uur per week les gegeven en het lesaanbod is deels afhankelijk van de groep waarin de les wordt gevolgd. In alle groepen staat Nederlands/NT2 centraal. Dit betekent dat er minimaal 11 uur Nederlands/NT2 wordt gegeven. Er wordt in alle groepen gewerkt vanuit diverse maatschappelijke thema's. Verder worden er vakken zoals rekenen, koken, sport, kunst en cultuur gegeven.

Er stonden op peildatum 1 oktober 2018 in totaal 122 leerlingen ingeschreven bij Schakel aan Zee. Dit aantal wijkt iets af van het aantal (124) van vorig jaar. Door verschillende oorzaken (bijvoorbeeld overplaatsing, politieke besluiten rond locatie van opvang) is er een hoge mate van onvoorspelbaarheid rond het aantal leerlingen binnen Schakel aan Zee.

Zittenblijvers

Bij de overgang van schooljaar 2016/2017 naar 2017/2018 is het percentage zittenblijvers 8,6. Dit is een stijging ten opzichte van voorgaand jaar (7,7%). In het sectorakkoord VO is het terugdringen van het percentage zittenblijvers als ambitie opgenomen. Het streefpercentage voor het jaar 2020 is 3,8%. Binnen Scholen aan Zee wordt onder andere gewerkt aan het terugdringen van het aantal zittenblijvers

door gebruik te maken van de subsidie van het Ministerie van OC&W voor het organiseren van een lente- en zomerschool.

2.4 Onderwijs

Binnen Scholen aan Zee wordt gestreefd naar aantrekkelijk en kwalitatief goed onderwijs voor alle leerlingen. Hierin geldt het onderzoekskader van de onderwijsinspectie als onze ondergrens wat betreft kwaliteit. In 2018 is hard gewerkt om de basis verder op orde te krijgen en structureel de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren.

Organisatie van het onderwijs

De uitsplitsing van de scholen, opleidingen, sectoren, vestigingen en leerjaren binnen Scholen aan Zee is onderstaand weergegeven:

School	Opleiding	Sector	Vestiging	Leerjaren
Beroepsonderwijs aan Zee	vmbo bb + kb	Zorg & Welzijn, Horeca, Bakkerij en Recreatie Dienstverlening en Producten	Den Helder	1 t/m 4
			Julianadorp - Junior College	1 + 2
Beroepsonderwijs aan Zee	vmbo bb + kb	Techniek Produceren, Installeren en Energie, Dienstverlening en Producten	Den Helder	1 t/m 4
			Julianadorp - Junior College	1 + 2
Mavo aan Zee	mavo (vmbo tl)	Techniek, Zorg & Welzijn, Economie en Landbouw	Den Helder	1 t/m 4
			Julianadorp - Junior College	1 + 2
Lyceum aan Zee	havo, atheneum, gymnasium	Cultuur & Maatschappij, Economie & Maatschappij, Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek	Den Helder	1 t/m 5 en 1 t/m 6
	havo, atheneum	Cultuur & Maatschappij, Economie & Maatschappij, Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek	Julianadorp - Junior College	1 + 2 + 3
Schakel aan Zee	EOA		Den Helder	n.v.t.

Onderwijsontwikkelingen

Door verschillende ontwikkelingen, zoals technologie¹ en maatschappelijke en culturele veranderingen, moeten scholen zich continu verder ontwikkelen. Vele stakeholders, waaronder ouders/verzorgers en leerlingen, vragen hier concreet om. Binnen de scholen wordt hard gewerkt kwalitatief goed en eigentijds onderwijs te geven. Soms betekent dit dat eerst de basis op orde moet zijn, om daar vanuit de school verder toekomstbestendig te maken.

Mavo aan Zee

Het eerste half jaar van 2018 stond voor Mavo aan Zee in het teken van het afronden van het schooljaar, het verder op orde krijgen van de basis en het concreet vormgeven van TL 3.0. Deze laatste ontwikkeling gaat primair om het verbinden, verrijken, (her)ordenen en flexibiliseren van het huidige curriculum. Het biedt meer ruimte voor individuele onderwijsbehoeften van alle leerlingen binnen de mavo. Het tweede halfjaar stond in het teken van het invoeren van TL 3.0 binnen Mavo aan Zee. Concreet is hier gewerkt aan het invoeren van een 45-minutenrooster en zijn flexuren in het programma opgenomen. Ook is in 2018 ingezet op coaching voor alle leerlingen in de bovenbouw. Ten slotte is gestart met het stroomlijnen van de vakkenpakketten met TL 3.0.

Lyceum aan Zee

Centraal staat voor het Lyceum de realisatie van de doelen uit het verbeterplan die zich over twee schooljaren uitstrekt: 2017-2018 en 2018-2019. De kern van de doelen ligt in de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs en die van de medewerkers die het onderwijs verzorgen. De betrokkenheid, de mate waarin de medewerkers verantwoordelijkheid nemen en met elkaar samenwerken, zijn in het verslagjaar versterkt. Daardoor neemt ook de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie van het onderwijs toe. Dit is in 2018 concreet merkbaar in de rust, het leerklimaat en de sfeer in de school. Ook de betrokkenheid van de leerlingen bij activiteiten van de school is groter geworden. De leerlingenraad is weer meer actief en via klankbordgroepen worden leerlingen (en ouders/verzorgers) betrokken bij de ontwikkelingen van de school. Naast de profilering van de havo door aansluiting bij het landelijk netwerk Havisten Competent is nu ook een profileringsconcept voor het vwo gekozen; Lyceum aan Zee heeft zich aangesloten bij WON (Wetenschapsoriëntatie Nederland) en legt daarbij voor de vwo-leerling het accent op 'onderzoekend leren en leren onderzoeken'. Samenwerking met de andere scholen binnen Scholen aan Zee en binnen de regio is een noodzakelijkheid.

Beroepsonderwijs aan Zee

Binnen het Beroepsonderwijs aan Zee lag in 2018 vooral de focus op de concrete uitvoering van het verbeterplan. Het doel is om in 2019 weer het oordeel 'voldoende' te kunnen voeren. Er is daarom op basis van de eindrapportage vanuit de Inspectie ingezet op veiligheid, kwaliteitszorg en het verbeteren van het didactisch handelen.

Rond de veiligheid zijn in het verslagjaar de volgende acties uitgevoerd en resultaten bereikt: (1) er is geïnvesteerd in de taakgerichte competenties van medewerkers, (2) er zijn duidelijke procedures rond ongewenst gedrag, (3) er heeft scholing en training plaatsgevonden rond het bevorderen van sociale veiligheid, (4) er is concreet beleid opgesteld omtrent veiligheid, (5) de ondersteuningsstructuur is versterkt en (6) er is een extra conciërge aangesteld.

Rond kwaliteitszorg zijn schooloverstijgend in het verslagjaar de volgende acties uitgevoerd en resultaten bereikt: (1) een projectgroep Kwaliteitszorg voor Scholen aan Zee is ingesteld, waar het algemene kwaliteitsbeleid wordt vormgegeven, (2) kwaliteitszorg wordt een vast onderdeel in het managementoverleg tussen directeuren en College van Bestuur en (3) ondersteuning voor de inrichting en borging van het samenhangende kwaliteitszorgsysteem wordt ondersteund middels de inzet van Leren Verbeteren.

¹ Technologiekompas voor het onderwijs – hoe slimme ICT onze leerlingen voorbereidt op de toekomst – Kennisnet Trendrapport 2016-2017

Rond het verbeteren van het didactisch handelen zijn in het verslagjaar de volgende acties uitgevoerd en resultaten bereikt: (1) er is een gemeenschappelijke visie geformuleerd op onderwijskundig en persoonlijk leiderschap voor management en sleutelfunctionarissen, (2) er is structurele ondersteuning op de uitvoering van afspraken door Leren Verbeteren, (3) er is nauwe samenwerking tussen docenten en teamleiders van Mavo aan Zee en het Beroepsonderwijs aan Zee en (4) trainingen rond het geven van goed onderwijs die passen bij het niveau van de leerling zijn verzorgd.

Daarnaast is er ook actief ingezet vanuit het verbeterplan om het techniekonderwijs te reorganiseren en aantrekkelijk te maken door ook met de partners in de omgeving intensiever samen te werken. Ten slotte is in het verslagjaar ingezet op de driehoek school, de leerling en de ouder/verzorger. Dat heeft in 2018 al tot positieve ontwikkelingen geleid en bevordert de binding met het Beroepsonderwijs aan Zee.

Junior College

Vanaf januari 2018 zijn de voorbereidingen voor het schooljaar 2018-2019 Junior College gestart. De twee teamleiders samen met de aangestelde projectdirecteur hebben een plan van aanpak gemaakt. De belangrijkste doelstellingen zijn: (1) tegengaan van verkokering en versnippering door effectieve inzet en duidelijke taakverdeling management op het Junior College, (2) verhogen van de effectiviteit van het management en OP/OOP door bijvoorbeeld pendelen te minimaliseren, (3) structureel verbeteren van het onderwijs op het Junior College, (4) garanderen van een goede doorstroom van leerlingen vanuit Junior College richting locaties Scholen aan Zee in Den Helder, (5) het imago van Junior College verder bestendigen en (6) continuïteit van het Junior College voor de toekomst waarborgen.

In 2018 is binnen het Junior College gewerkt aan:

- het verhogen van de kwaliteit door het inschakelen van hulp vanuit Leren Verbeteren, het houden van flitsbezoeken en het voeren van startgesprekken. Er is geprobeerd de lesuitval zo minimaal mogelijk te houden door uitgevallen lessen onderling op te vangen;
- doorlopende leerlijnen die vanaf 2018 worden bewaakt door veelvuldig overleg tussen het Junior College en de andere locaties van Scholen aan Zee. Ook op directieniveau is er overleg om de doorlopende leerlijnen te kunnen garanderen. Ten slotte, is er bestuurlijk ook veel overleg geweest in 2018 tussen de projectdirecteur en het College van Bestuur;
- het smeden van een hechter team en is er een kernteam Junior College geformeerd, waardoor pendelen tussen locaties ook is afgenomen. Er is verder in 2018 een duidelijke overlegstructuur binnen het Junior College en met de andere locaties ingesteld;
- het verbeteren van het imago. Er is ingezet op het verbeteren van communicatie richting ouders/verzorgers. Er wordt met meer projecten de publiciteit gezocht om aan Den Helder en Julianadorp te laten zien welke positieve acties plaatsvinden binnen het Junior College;
- verdere inzet op het versterken van de verbinding met het primair onderwijs door het instellen van doemiddagen en het onderhouden van intensiever overleg;
- het treffen van voorbereidingen om onderwijskundige verbeteringen voor het schooljaar 2019-2020 door te voeren.

Schakel aan Zee

Schakel aan Zee heeft de onderwijsontwikkeling vervat in een eigen schoolontwikkelplan. Er is, net als in 2017, in 2018 gewerkt aan een goed toekomstperspectief voor (nieuwe) leerlingen vanuit veiligheid, structuur en vertrouwen. De ontwikkelpunten zijn onder andere intensieve begeleiding van nieuwe teamleden door middel van trainingen en cursussen, NT2-beleid voor Scholen aan Zee, het aanscherpen van een zorgplan (met extra zorg voor in-, door- en uitstroom) en extra zorg rond de intake van nieuwe leerlingen. In 2018 heeft interne NT2-scholing van nieuwe docenten plaatsgevonden.

Uitslag examens

Onderstaand wordt de uitslag van de examens Scholen aan Zee schooljaar 2017/2018 weergegeven:

Locatie	Opleiding	Deelnemers	% Geslaagd
Beroepsonderwijs aan Zee	vmbo-B	59	100,0%
	vmbo-K	100	89,0%
Mavo aan Zee	vmbo-(G)T	173	89,0%
Lyceum aan Zee	havo	165	66,7%
	vwo	60	81,7%

Bij het beroepsonderwijs is een duidelijke stijging waarneembaar ten opzichte van het examenjaar 2017. Bij de afdeling vmbo-B is het slaagpercentage 100%; een score boven het landelijk gemiddelde. Vmbo-K zit nog onder het landelijk gemiddelde, maar is wel de verbetering zichtbaar. Bij de afdeling vmbo – (G)T is sprake van een lichte daling ten opzichte van vorig jaar en ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Bij het lyceum is de afwijking het grootst. De afdeling Havo laat een grote afwijking ten opzichte van het landelijk gemiddelde zien en ook het vwo wijkt negatief af van het landelijk gemiddelde. De directeuren hebben gedetailleerde verbeterplannen opgesteld, die de prioriteiten aangeven en die specifiek gericht zijn om resultaten structureel te verbeteren.

Inspectie van het Onderwijs

In oktober 2018 heeft, net als in 2017, een bijeenkomst plaatsgevonden tussen het College van Bestuur, de directeuren en enkele inspecteurs van de Inspectie van het Onderwijs. In deze bijeenkomst is gesproken over algemene onderwijsthema's in relatie tot Scholen aan Zee.

Lyceum aan Zee

In december 2017 heeft de Inspectie opnieuw de kwaliteit van het onderwijs beoordeeld. Lyceum aan Zee laat verbeteringen zien, in het bijzonder als het gaat om de kwaliteit van de lessen, de begeleiding van leerlingen en de wijze waarop de school werkt aan de kwaliteitsverbetering. Tegelijkertijd moeten er ook nog de nodige verbeteringen plaatsvinden om de resultaten structureel te verbeteren. Naar aanleiding van dit bezoek werd in de definitieve rapportage (maart 2018) duidelijk dat het oordeel aangaande het Lyceum aan Zee "onvoldoende" is. Naar aanleiding van een voortgangsgesprek in oktober 2018 is aangegeven dat de Inspectie in het eerste kwartaal van 2019 een onaangekondigd inspectiebezoek brengt en de kwaliteit van het Lyceum aan Zee opnieuw beoordeelt. In de tussentijd wordt een uitgebreid herstelplan uitgevoerd binnen de school.

Beroepsonderwijs aan Zee

De Inspectie heeft in 2018 op de afdelingen vmbo-b en vmbo-k onderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat Beroepsonderwijs aan Zee het oordeel 'zeer zwak' krijgt. Daarmee komt Beroepsonderwijs aan Zee onder geïntensiveerd toezicht te staan. Uit het onderzoek van de Inspectie komt naar voren dat op de gebieden didactisch handelen, kwaliteitszorg en veiligheid fundamentele verbeteringen doorgevoerd moeten worden. Op basis van een voortgangsgesprek in oktober 2018 is afgesproken dat de Inspectie in april 2019 een nieuw inspectiebezoek komt brengen. In de tussentijd is de nieuwe directeur met een gedetailleerd herstelplan aan de slag gegaan om de drie benoemde gebieden aan te pakken.

Mavo aan Zee

In 2018 heeft de Inspectie geen bezoek aan Mavo aan Zee gebracht en blijft het oordeel 'voldoende' behouden. De onderwijsresultaten zijn goed en de onderdelen binnen de school zijn op orde. Binnen Mavo aan Zee wordt hard gewerkt om in de nabije toekomst het oordeel 'goed' te ontvangen en zich door te ontwikkelen naar een excellente school.

Schakel aan Zee

In 2018 heeft de Inspectie geen nieuw bezoek aan Schakel aan Zee gebracht. De aandachtspunten vanuit het laatste bezoek door de Inspectie worden verder doorgevoerd binnen Schakel aan Zee.

Onderwijstijd

Vanaf 1 augustus 2015 is de wet modernisering onderwijstijd van kracht. Dit houdt in dat er voor scholen in het voortgezet onderwijs een urennorm voor de hele schoolloopbaan bestaat in plaats van per leerjaar. Dit geeft scholen meer vrijheid om tot een eigen en meer flexibel onderwijsprogramma te komen dat meer uitgaat van maatwerk. Iedere leerling moet een programma kunnen volgen van: vmbo – 3.700 uur, havo – 4.700 uur en het vwo – 5.700. Daarnaast moeten leerlingen minimaal 189 dagen per jaar onderwijs krijgen. Scholen aan Zee voldoet gemiddeld aan de gestelde norm.

2.5 Community College

In deze paragraaf worden de activiteiten vanuit het Community College in 2018 toegelicht. Daarin wordt niet alleen ingegaan op de achtergrond, doelstellingen, maar ook op de concrete activiteiten en de betrokkenheid vanuit de locaties. Er wordt afgesloten met een financieel overzicht over 2018. Deze paragraaf geeft daarmee de gemeente Den Helder inzicht hoe het toegekende subsidiebedrag voor het Community College is aangewend.

Community College

Scholen aan Zee heeft in het Strategisch Meerjarenplan 2015-2020 het Community College als één van de vijf pijlers aangewezen. Vanuit het Community College wil Scholen aan Zee binnen- en buitenschools leren verbinden en wordt samenwerking met de maatschappelijke omgeving vormgegeven. Op die manier ontstaat er een sterke verbinding tussen de gemeenschap in Den Helder en Julianadorp en Scholen aan Zee.

Doelstellingen 2018-2019

Het Community College heeft voor de periode 2018-2019 de volgende doelstellingen geformuleerd:

- zichtbaarheid vergroten van de projecten die vanuit het Community College worden georganiseerd richting de community van Den Helder;
- intensivering en verdieping van contacten tussen maatschappelijke partners en Scholen aan Zee;
- beter en effectiever informeren van maatschappelijke partners over relevante ontwikkelingen binnen Scholen aan Zee, zodat vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten;
- iedere vakgroep binnen Scholen aan Zee heeft minimaal één zichtbaar Community College project opgenomen in het lesprogramma;
- activiteiten Community College worden gekoppeld aan leerdoelen en onderwijsprogramma's binnen de scholen.

Toegevoegde waarde

In de komende jaren krijgen alle leerlingen een curriculum aangeboden waarin zij zich onder andere via persoonlijke leerroutes optimaal kunnen voorbereiden op de overstap naar een vervolgopleiding. Dit vraagt om een eigentijds en sterk curriculum, waarin verschillende ontwikkelingen en plekken krijgen: een grotere praktische component, het versterken van de oriëntatie op de wereld van opleiding en beroep, ruimte voor 'voice and choice' van de leerling en ontwikkeling van talent. Een groot deel van de projecten van Community College zijn vormgegeven in deze praktische component.

Activiteitenoverzicht 2018

De projecten die voldoen aan wat Scholen aan Zee verstaat onder buitenschools leren onder de noemer van het Community College zijn verdeeld onder de volgende vijf deelgebieden: (1) sport, (2) cultuur, (3) ondernemerschap, (4) zorg en welzijn en (5) natuur en techniek. De maatschappelijke stage omvat een groot deel van deze projecten. Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle projecten in 2018.

G-niale Kunstweek 2018

Ook in 2018 heeft Scholen aan Zee meegedaan aan de 'De G-niale Kunstweek'! Door de inzet van verschillende partners worden er ontmoetingen tot stand gebracht tussen mensen. Dit jaar is er voor gekozen om leerlingen uit het de verschillende scholen samen te brengen met de leerlingen van Schakel aan Zee. Onder begeleiding van een docent van Triade hebben de leerlingen een groot kunstwerk gemaakt dat tijdens de Halve van Den Helder werd geëxposeerd. Het eindresultaat was een grote fiets gemaakt van allemaal kleine fietsjes. Tijdens de workshop is een start gemaakt met kennismaken tussen de leerlingen. Helaas blijkt de onzekerheid over de taal te groot, waardoor het contact niet makkelijk tot stand kwam. Echter, in de laatste bijeenkomst zijn er verhalen en ervaringen gedeeld en zijn er onderlinge gegevens gewisseld. Door elkaar te ontmoeten wordt er gestimuleerd dat mensen samen gaan creëren en beleven. Leerlingen hebben tijdens deze werksessie met elkaar gesproken en zo meer inzicht gekregen in elkaars wereld.

Rabo clubkas voorlichtingsavond

Mavo aan Zee is gastheer geweest van de voorlichtingsavond voor de vernieuwde Rabo Clubactie. Het gebouw is beschikbaar gesteld, maar ook leerlingen hebben meegeholpen. Zij hebben, in samenwerking met Vice Versa, de bediening verzorgd. De leerlingen hebben de deelnemers aan de avond verteld wat zij zoal meemaken op school. Verder hebben ze informatie gegeven over de maatschappelijke betrokkenheid en wat de leerlingen van Mavo aan Zee kunnen betekenen voor Den Helder.

Kick off day ITTL

Tijdens de kick off zijn de maatschappelijke partners uitgenodigd om te kijken naar en deel te nemen aan het nieuwe vak ITTL op Mavo aan Zee. Het nieuwe vak op de mavo is gericht op het ontwikkelen van digitale vaardigheden. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van videobewerking en laser cutter, fotografie, robotica en vormgeving. Mavo aan Zee kan hierdoor voor de maatschappelijke omgeving een belangrijke rol spelen.

Lessen op het VO aan PO

Iedere vrijdag krijgen de leerlingen van groep 7 en 8 van de Duynvaerder les op het voortgezet onderwijs. In eerste instantie is aan de basisschool gevraagd wat zij nodig hadden. Deze basisschool mist een praktijkruimte waar leerlingen zich technisch en creatief kunnen uiten. Scholen aan Zee heeft een lokaal beschikbaar gesteld. Ook zijn docenten van de mavo gefaciliteerd om het proces te begeleiden. Zij hebben de eerste maanden de docenten van de Duynvaerder ondersteuning gegeven bij het werken in de nieuwe omgeving en te helpen met het nieuwe, technische vak.

Coachagenda

In samenwerking met defensie is er een agenda tot stand gekomen. De agenda is gemaakt voor onze leerlingen die begeleid worden door een coach. Iedere week schrijven de leerlingen samen met hun coach het leerdoel voor de komende week en worden de leerdoelen van de afgelopen week geëvalueerd. De agenda is de leidraad voor de coaching van de mavoleerlingen. In de agenda staan foto's van oud-leerlingen van Scholen aan Zee die op dit moment werken bij defensie in de meest uiteenlopende beroepen. Leerlingen die dat willen, worden in contact gebracht met de oud-leerlingen om op die manier meer inzicht te krijgen in de mogelijkheden binnen defensie.

Open podium

Ook in 2018 is weer een open podium georganiseerd. Na spannende audities zijn er 12 kandidaten geselecteerd om op te treden in Lyceum aan Zee. Alle geselecteerden kregen een aantal workshops op maat bij Triade. Het Open Podium bestond uit gevarieerde optredens. Alle locaties waren goed vertegenwoordigd.

Gameday

Dit jaar was de eerste keer dat Gameday plaatsvond in Den Helder. In de voorbesprekingen is gesproken over de mogelijkheden tot aansluiten van Scholen aan Zee. Afgesproken werd dat Scholen aan Zee deelnemer zou zijn, maar ook voor de begeleiding van de verschillende evenementen ging zorgen. Tijdens de evaluatie hebben wij besproken hoe Scholen aan Zee kan meedenken/meewerken aan het verder vormgeven van deze dag.

De Wilde stad

Bij het project De Wilde Stad zijn alle eerstejaars leerlingen van het Junior College, Mavo aan Zee en Lyceum aan Zee betrokken. Tijdens dit project startten de leerlingen met een rondleiding door de eigen stad, vormgegeven door De Helderse Vallei. Naar aanleiding van deze rondleiding gingen de leerlingen nadenken over bijzondere natuurplekken in Den Helder. De leerlingen moesten een film maken over een bijzonder stukje natuur in Den Helder dat voor hen belangrijk is. De opdracht is ontstaan vanuit de film De Wilde Stad. Deze mogen de leerlingen dan ook bekijken in de Zevenskoop. Daar krijgen zij de mogelijkheid om de regisseur vragen te stellen, om ze zo verder te helpen in het proces. Alle leerlingen gingen in groepjes van vijf met het project aan de slag. De beste films werden bij Triade onder begeleiding van een expert verder gefinetuned. Vervolgens werden deze films in de Zevenskoop gepresenteerd aan de ouders.

World Poetry Day

Omdat alle leerlingen dit jaar met het project De Wilde Stad bezig zijn, is besloten dat het thema van deze World Poetry Day natuur zou zijn. Alle eerstejaars leerlingen van Lyceum aan Zee en Mavo aan Zee deden mee aan de workshops van de dichter. De bibliotheek verzorgde de dichter en begeleidde de dichter naar alle scholen. Naar aanleiding van de gedichten hebben de leerlingen bij de lessen beeldende vorming een illustratie gemaakt. De gedichten tezamen met de illustraties werden tentoongesteld en gepresenteerd in de Hortus Overzee. Alle deelnemers ontvingen na afloop een boekje met een pen om te blijven schrijven en dichten.

Basketbal Academy

Schooljaar 2018-2019 was het zo ver: Talent aan Zee is een feit. Alle leerlingen die voldoen aan de eis voor landelijk niveau basketbal mogen twee keer per week trainen onder schooltijd. Het schooljaar 2018-2019 is nog een pilotjaar; het project moet goed geëvalueerd worden voordat het in het curriculum opgenomen kan worden.

Rondje Cultuur

Tijdens Rondje Cultuur hebben de leerlingen van het beroepsonderwijs en de mavo een mooi rondje gemaakt door de Helderse binnenstad. Ze hebben het Reddingsmuseum, het Marinemuseum, de bibliotheek, Triade, Zevenskoop en De Kampanje bezocht. Samen met de maatschappelijke partners moet gekeken worden hoe het Rondje Cultuur behouden kan worden.

Mega Modder Monster Challenge

Op 14 september 2018 zijn er ongeveer 1.000 leerlingen van Scholen aan Zee over de langste opblaasbare baan van de wereld geweest. Ze vonden dat een enorme beleving! Omdat onze leerlingen zo enthousiast waren, is aangegeven dat Scholen aan Zee graag wil meedenken over volgende edities

Figuren commercials Druktemaker media

In samenwerking met Druktemaker media, figureren onze leerlingen in reclames, films enz. die zij regisseren. Leerlingen krijgen de mogelijkheid om te werken met professionals op het gebied van film en fotografie. Leerdoelen die de leerlingen nodig hebben voor het vak drama en maatschappijleer, konden hier behaald worden. De leerlingen kunnen ervaren hoe het werken is in een andere

professionele zetting. Druktemaker media helpt Scholen aan Zee met het vormgeven van film- en fotografielessen.

Debat challenge en Helderse Vallei

Door leerlingen van Scholen aan Zee is in het verslagjaar ook deelgenomen aan de Debat challenge en zijn vele activiteiten (bijvoorbeeld gastcolleges) samen met De Helderse Vallei ondernomen.

Maatschappelijke stage

Lyceum aan Zee

In 2018 hebben in totaal 195 leerlingen van Lyceum aan Zee stage gelopen. Bij elkaar omvatte dit 5.850 uur. In april hebben bijvoorbeeld veel leerlingen meegewerkt aan de Halve van Den Helder.

Totale uren maatschappelijke stage Lyceum aan Zee - 2018	
Totaal	5.850

Mavo aan Zee

In 2018 hebben in totaal 205 leerlingen van Mavo aan Zee stage gelopen. Bij elkaar omvatte dit 6.150 uur. Vooral op het gebied van schoolvoetbal, de Halve van Den Helder, het verkeersexamen, en de actie 'Buiten de Boot' is door de leerlingen door middel van stages ondersteuning geboden.

Totale uren maatschappelijke stage Mavo aan Zee - 2018	
Totaal	6.150

Beroepsonderwijs aan Zee

In 2018 hebben 104 leerlingen van Beroepsonderwijs aan Zee stage gelopen. Bij elkaar omvatte dit 6.240 uur.

Totale uren maatschappelijke stage Beroepsonderwijs aan Zee - 2018	
Totaal	6.240

In totaal is er in 2018 door de leerlingen van Scholen aan Zee voor in totaal 18.240 uur aan maatschappelijke stages gelopen. Ten opzichte van het jaar 2017 is dat een forse stijging (2017: 15.087 uur).

Organisatie Community College

In 2018 is mevrouw Avis projectleider Community College. Tezamen met mevrouw Marees vormen zij het hart van het Community College binnen Scholen aan Zee. Bij alle locaties zijn ook aanspreekpersonen voor het Community College aanwezig en overleg vindt periodiek plaats. Er is in 2018 een logboek bijgehouden van alle activiteiten en samenwerkingsvormen.

Subsidie en kosten Community College

Het subsidiebedrag dat door de gemeente Den Helder in 2018 is toegekend, bedraagt € 70.000. De kosten die door Scholen aan Zee gemaakt zijn in het kader van het Community College zijn:

Totale kosten Community College: € 87.809,52

Het verschil tussen de daadwerkelijk gemaakte kosten en de subsidie vanuit de Gemeente Den Helder voor het Community College bedraagt € 17.809,52. Deze kosten worden uit de eigen middelen van Scholen aan Zee betaald.

2.6 Personeel

Introductie

De Colleges van Bestuur van Scholen aan Zee en ROC Kop van Noord-Holland hebben in 2018 besloten de samenwerking tussen beide instellingen te intensiveren in navolging op de reeds bestaande samenwerking voor ICT/automatisering. Met een krachtenbundeling van de ondersteunende diensten versterken de organisaties elkaar en dragen hierdoor bij aan het beste onderwijs voor de leerlingen in een optimale leeromgeving en met een efficiënte en effectieve ondersteuning. Vanuit deze gedachte is het voorstel gekomen shared services op te richten voor de ondersteunende diensten van de afdelingen Financiële zaken, Facilitaire zaken en Personeelszaken.

Sinds september 2018 is de afdeling PZ opgegaan in een shared service met het ROC Kop van Noord-Holland. Deze nieuwe afdeling HRM is ontstaan vanuit de beide PZ-afdelingen. Deze afdelingen waren in omvang en op hoofdlijnen in taken identiek.

Naast een efficiëncyslag is het ook mogelijk een verdere professionaliseringsslag te maken, omdat het aantrekken van meer expertise binnen handbereik komt. Uitgangspunt is dat beide organisaties er beter van worden. In beide organisaties blijven huidige functionarissen gehandhaafd in hun eigen functie en rechtspositie. Beide organisaties houden de ruimte voor eigen kleur en invulling maar daar waar mogelijk zal de afstemming gezocht worden. Met de formatie die vrijkomt vanuit de gedeelde manager is een *Medewerker mobiliteit en ontwikkeling* ingezet voor beide organisaties. Met deze nieuwe functionaris wordt beoogd meer dienstverlening te kunnen bieden op het terrein van mobiliteit in de breedste zin. Denk hierbij aan het gezamenlijk werven voor moeilijk vervulbare vacatures, re-integratietrajecten van zieke medewerkers, medewerkers de ruimte bieden kennis te maken met een ander type onderwijs etc. Daarnaast kan synergie behaald worden uit onder andere het gezamenlijk inkopen van scholing, het afstemmen van administratieve organisatorische processen en het optimaal inzetten van digitale mogelijkheden middels AFAS.

Missie

De afdeling HRM levert een wezenlijke bijdrage aan goed onderwijs door het creëren van een inspirerende en gezonde werkomgeving. Een werkomgeving waarin optimaal kan worden samengewerkt aan de ambities van onze organisatie en waarin werknemers hun talenten kunnen ontwikkelen. De uitgangspunten afgeleid van deze missie zijn:

- duurzame relaties aangaan met onze medewerkers;
- een aantrekkelijke werkgever zijn waarbij er aandacht is voor het individu;
- de klant (leidinggevende en medewerker) centraal stellen, waarbij de toegevoegde waarde voor het primair proces voor iedereen helder is;
- duidelijke afspraken maken met betrekking tot verwachtingen en resultaat.

Opbouw van het personeelsbestand

Op peildatum 31 december 2018 waren er in totaal, inclusief de Schakel aan Zee, 248,36 fte (2017: 256,99 fte) ingezet, verdeeld over 321² medewerkers en extern gedetacheerden (2017: 310 medewerkers en extern gedetacheerden). Onderstaand is de personeelssterkte per functiegroep op 31 december 2018 weergegeven.

² Er kunnen verschillen zijn tussen de totalen en de optelling van de verdeling over de functiegroepen vanwege het feit dat sommige medewerkers twee aanstellingen hebben. Het aantal is exclusief bestuurders (College van Bestuur).

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
onderwijzend personeel	aantal personen	201	94	107
	bezetting (fte)	168,41	95,01	73,40
onderwijs ondersteunend personeel	aantal personen	100	33	67
	bezetting (fte)	71,69	33,06	38,63
directie	aantal personen	3	2	1
	bezetting (fte)	2,9	2	0,9

Voor het jaar 2019 zien wij in de begroting een teruggang van 12,42 fte ten gevolge van het krimpende aantal leerlingen. Daarnaast is een nog reductie van 5,65 fte noodzakelijk om in de pas te lopen met onze bekostiging.

In- en uitstroom

In 2018 zijn er in totaal 60 medewerkers uitgestroomd (38,39 fte). In totaal zijn er 46 medewerkers ingestroomd (24,0 fte). Bij het aannemen van personeel wordt gekeken naar de bevoegdheden van de medewerkers of medewerkers in opleiding zijn om een bevoegdheid te behalen. Over geheel 2018 is er 14,39 fte minder personeel aangenomen dan er is uitgestroomd.

Functiegroep		Instroom	Uitstroom	Verhouding totaal
onderwijzend personeel	aantal personen	29	43	-14
	bezetting (fte)	14,68	26,12	-11,44
onderwijs ondersteunend personeel	aantal personen	17	16	+1
	bezetting (fte)	9,32	11,27	-1,95
directie	aantal personen	0	1	-1
	Bezetting (fte)	0	1,0	-1,0
Totaal fte		24,0	38,39	-14,39

Verdeling personeel naar leeftijd

De leeftijdsopbouw binnen Scholen aan Zee geeft al enkele jaren hetzelfde beeld en is niet geheel in balans. Uit de gegevens komt naar voren dat, net als in 2017, de categorie medewerkers van 50 jaar tot 60 jaar de grootste groep vertegenwoordigt in ons personeelsbestand. Daarmee wordt de ontwikkeling van vergrijzing steeds meer zichtbaar. Dit vraagt om duidelijke beleidsmaatregelen om met deze ontwikkelingen effectief om te gaan. Verder is een kleine toename van het aantal jonge medewerkers (20-30 jaar) zichtbaar, ook deze toename is evenredig aan 2017. Om competitief te blijven op de arbeidsmarkt is het van belang dat strategische keuzes worden gemaakt op het gebied van duurzame inzetbaarheid en retentiebeleid ('boeien en binden').

Verdeling personeel naar geslacht

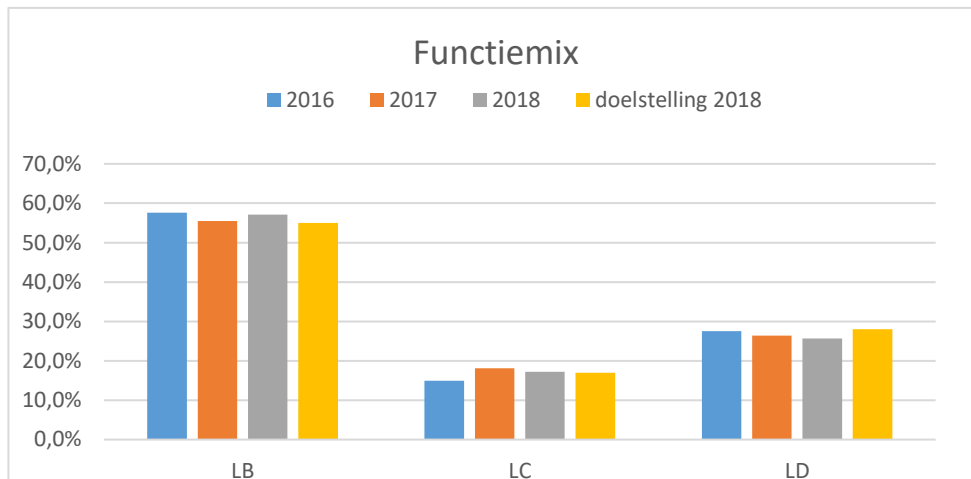
Ten aanzien van de verdeling man-vrouw binnen het personeelsbestand bestaat een redelijk evenwichtig beeld. Het percentage vrouwelijke medewerkers³ in 2018 bedraagt 55,8%. Het percentage mannelijke medewerkers bedraagt daarmee 44,2%. Op het gebied van management zien we de volgende verdeling: 38,9% vrouwen (7 van de 18) en 61,1% mannen (11 van de 18) heeft een leidinggevende functie. Op directieniveau is de verdeling 33,3% mannen en 66,7% vrouwen. Binnen het CvB is de verhouding 50% man en 50% vrouw.

Verdeling personeel in functies

In de cao 2018/2019 is de regeling functiemix aangepast. Hierover is het volgende in de cao opgenomen: *'de functiemix en eventuele maatwerkafspraken zijn uitgangspunt voor het overleg met de P(G)MR als onderdeel van het formatieplan'*. In 2015 is binnen Scholen aan Zee in overleg met de GMR besloten de

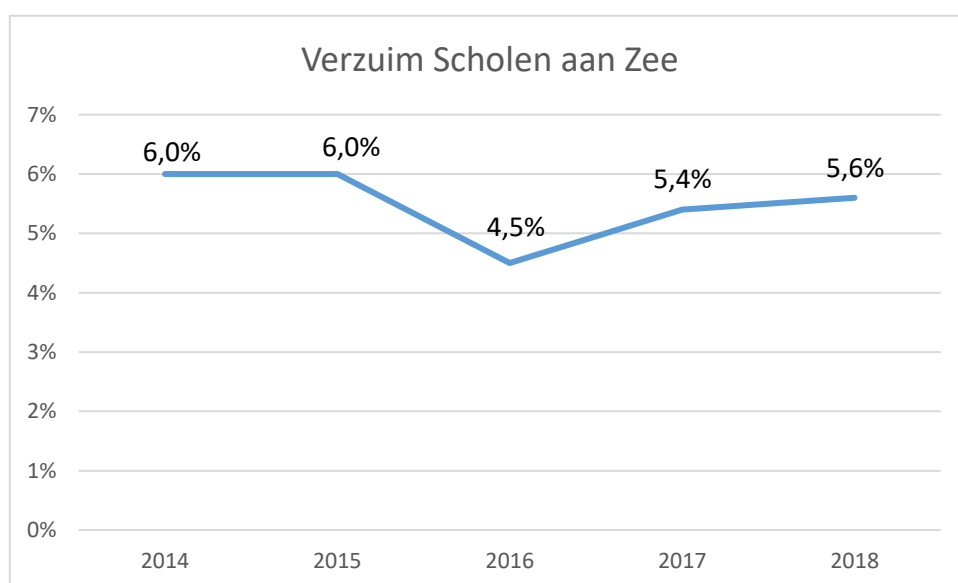
³ Exclusief College van Bestuur

streefpercentages LB, LC en LD bij te stellen naar respectievelijk: 55% LB, 17% LC en 28% LD. Op dit gebied is in 2018 beleidsmatig niets veranderd; deze verdeling wordt binnen de organisatie nog steeds gehanteerd. Op basis van de gegevens wordt duidelijk dat de percentages LB, LC en LD in 2018 iets verschillen met voorgaande jaren. Er is een lichte toename (1,6%) in de LB-functie te zien. Bij de LC-functie is een lichte daling te zien (0,9%) en bij de LD-functie is tevens een daling (2,3%) waarneembaar.

Verzuim

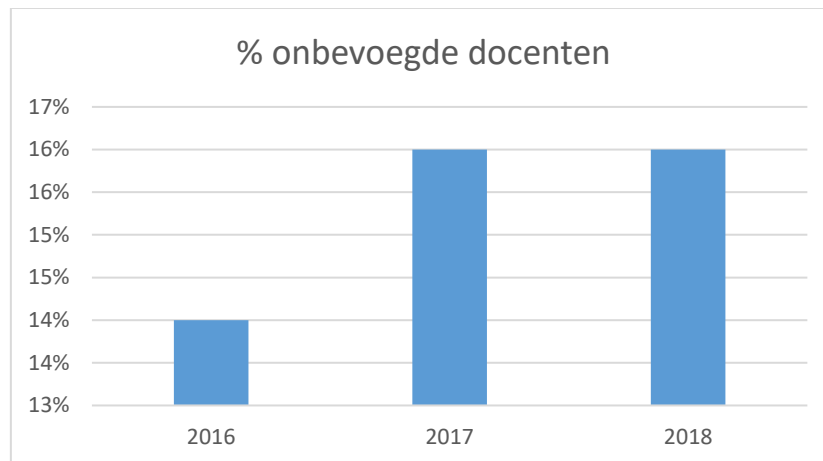
Ten opzichte van vorig jaar zien we een lichte stijging van het ziekteverzuim 5,6% (2017: 5,4%; 2016: 4,5%). Net als in 2017 is er in 2018 sprake geweest van meerdere 'griepgolven'. Daarnaast is het aantal langdurig zieken met een medische en/of psychische problematiek toegenomen, in sommige gevallen ook werk-gerelateerd. De HR-adviseurs ondersteunen en adviseren de leidinggevenden in deze trajecten. Er worden vanuit Scholen aan Zee coachingstrajecten ingezet met als doel de medewerker zo snel mogelijk weer te laten re-integreren. Daarnaast hebben er verschillende preventieve consulten plaatsgevonden bij de arbodienst met als doel 'verzuim te voorkomen'. In de meeste van deze gevallen is het ook gelukt om verzuim te voorkomen. Bij langdurig verzuim wordt de medewerker mobiliteit en ontwikkeling ingezet om medewerkers nog beter te kunnen begeleiden wanneer terugkeer in de eigen functie of op de eigen werkplek niet meer haalbaar is.

Bevoegde docenten

In 2018 is het aantal onbevoegde docenten gelijk gebleven aan 2017, namelijk 16%. Dit komt door uitstroom van bevoegde docenten en instroom van nieuwe docenten die veelal nog aan het studeren zijn om de benodigde bevoegdheid te behalen. Uit eigen analyses blijkt dat het grootste deel van de onbevoegde docenten een tijdelijke aanstelling heeft. Van onze vaste medewerkers is in het verslagjaar 98% bevoegd. Binnen Scholen aan Zee is een zeer groot percentage van de onbevoegden in opleiding om de vereiste bevoegdheden te behalen. Met de resterende docenten zijn gesprekken gaande om de vereiste bevoegdheden alsnog te behalen.

Het CvB is zich bewust van de problematiek en streeft naar 100% bevoegde docenten in vaste dienst en stuurt hier ook op bij de docenten met een tijdelijke aanstelling. In samenwerking met de schooldirecteuren en de afdeling HRM binnen Scholen aan Zee is per school gekomen tot een actieplan met individuele ontwikkelplannen (inclusief opleidingen, cursussen) voor onbevoegde docenten. Ook wordt bij het aannemen van nieuwe vaste en tijdelijke docenten goed gekeken naar de vereiste bevoegdheden. Bij het ontbreken van een bevoegdheid worden er afspraken vastgelegd om de bevoegdheid binnen afgesproken termijnen te behalen.

Psychosociale arbeidsbelasting

In 2017 heeft de Inspectie SZW een controle uitgevoerd op de psychosociale arbeidsbelasting (PSA) binnen Scholen aan Zee. Op basis van de bevindingen zijn de volgende punten in 2018 aangepakt:

- er is arbobeleid geformuleerd;
- er is een kwaliteitswerkgroep opgericht waarin kwaliteit in de breedste zin op de locaties onder de loep is genomen;
- het veiligheidsbeleid voor Scholen aan Zee is op- en vastgesteld en een bijbehorende incidentenregistratie is vastgesteld en doorgevoerd binnen de locaties;
- verschillende protocollen en regelingen zijn geactualiseerd en beter toegankelijk en terugvindbaar gemaakt voor medewerkers;
- er is een medewerkersonderzoek geweest waar ook extra aandacht is geschonken aan de PSA.

Medewerkersonderzoek

In het voorjaar van 2018 heeft een medewerkers-onderzoek plaatsgevonden. Dit onderzoek werd uitgevoerd door onderwijsadviesbureau DUO. De respons op dit onderzoek was 73%. Deze respons is voldoende representatief voor een betrouwbaar beeld. Middels dit onderzoek is onderzocht hoe medewerkers het werken bij Scholen aan Zee ervaren, hoe betrokken medewerkers zijn, wat goed gaat en wat beter kan.

Over het algemeen zijn medewerkers tevreden over hun werk en scoren wij met een 8,4 voor *tevredenheid* hetzelfde als de benchmark. Op het thema *betrokkenheid* scoren wij met gemiddeld een

8,4 ook gelijk met de benchmark. Op het thema *Trots op werken bij Scholen aan Zee* scoren wij met een 7,2 beduidend lager dan de benchmark (7,9) waarbij de verschillen per school erg groot zijn. Per locatie is aangegeven welke punten als goed ervaren werden en welke punten het minst bevallen. Ook deze antwoorden verschilden per school. Als gemene deler bij de positieve punten werden omgang met leerlingen, contact met collegae en een prettige werksfeer genoemd. Als punten die verbeterd moeten worden zijn genoemd: te veel andere taken/vergaderingen, te veel werkdruk en communicatie. Ook de behoefte aan een betere gesprekscyclus wordt op veel locaties als wenselijk beschouwd. Zoals aangegeven zullen de punten die in het onderzoek naar voren zijn gekomen ook worden meegenomen in de kwaliteitsplannen van de scholen en het HR-visiedocument.

Bijeenkomst HR op Fort Westoever

In het voorjaar van 2018 is, onder leiding van een HR adviesbureau, een HR-visie bijeenkomst georganiseerd waar onze stakeholders (medewerkers, ouders en leerlingen) bij uitgenodigd waren. Tijdens deze bijeenkomst is input verzameld om te komen tot een herkenbare HR-visie die past bij onze organisatie. De cruciale vraag tijdens deze bijeenkomst was: Hoe blijft Scholen aan Zee aantrekkelijk voor medewerkers en vice versa?

Het hoofdthema van opbrengst van deze dag was *duurzame inzetbaarheid* en kent drie sporen:

1. Vitaliteit (hoe blijven medewerkers gezond en vitaal en behouden zij een gezonde werk/privé-balans)
2. Betrokkenheid (het boeien en binden van medewerkers en hun werkplezier in alle levensfasen optimaal houden)
3. Inzetbaarheid (het loopbaanpotentieel van medewerkers in combinatie met de veranderingen en ontwikkelingen in het onderwijs en de arbeidsmarkt).

In 2019 wordt een integrale HR-visie geformuleerd waarin bovenstaande uitkomsten ook verwerkt worden.

Inductiebeleid

Sinds enkele jaren is binnen Scholen aan Zee inductiebeleid geformuleerd en is dit beleid geïmplementeerd op alle scholen. Dit beleid is gericht op alle nieuwe onderwijsmedewerkers die korter dan twee jaar werkzaam zijn binnen de organisatie. Op deze wijze hopen wij medewerkers wegwijs te maken in de organisatie en hen goed te begeleiden.

In de praktijk is gebleken dat juist de eerste twee jaar nieuwe medewerkers het onderwijs verlaten omdat zij onvoldoende zijn begeleid en/of onjuiste verwachtingen hadden. Er ligt een programma voor alle deelnemers waarin vaste bijeenkomsten zijn opgenomen. De kern van ons inductiebeleid is echter de vaste mentor die de één-op-één begeleiding voor zijn of haar rekening neemt. Samen worden er afspraken gemaakt om op gezette tijden de voortgang te volgen. Ook de teamleider houdt vinger aan de pols middels een lesbezoek. De werkgroep Inductiebeleid kwam in 2018 meerdere malen bij elkaar om ervaringen te delen. Alle scholen worden vertegenwoordigd in de werkgroep en ook het hoofd HR is lid. De werkgroep wordt voorgezeten door de directeur van het Lyceum. Het accent ligt momenteel op een verdere ontwikkeling van het programma waarbij een lunch op schoolniveau zal worden toegevoegd en ook de mogelijkheden om intervisie op te zetten voor deze nieuwkomers.

Lerarenregister

Vanaf 1 augustus 2017 is de Wet Beroep Leraar en Lerarenregister van kracht. De wet regelt dat het nieuwe lerarenregister per 1 augustus 2018 gefaseerd wordt ingevoerd. In het voorjaar van 2018 is AFAS ingericht om het lerarenregister te vullen zodat de gegevens automatisch aan DUO worden doorgestuurd elke nacht. Aanvankelijk was de deadline voor het insturen van de gegevens 31 juli 2018, maar omdat voor veel scholen deze deadline niet haalbaar was, is deze verlengd naar 31 december

2018. Afdeling HRM heeft begin december 2018 alle gegevens kunnen aanleveren aan DUO. In diverse workflows in AFAS wordt dit proces geborgd. Elk jaar in de derde week in september wordt het lerarenregister geüpdatet.

Digitalisering van processen

De afdeling HRM heeft in 2018 verschillende processen gedigitaliseerd in AFAS. Begin 2018 is de procedure Werving & Selectie gelanceerd. Er is een eigen website, waarbij sollicitanten via AFAS direct op een vacature kunnen reageren. Via een inlog in AFAS worden de sollicitanten op de hoogte gehouden van de sollicitatieprocedure. De gegevens die de sollicitant opgeeft kunnen bij het in dienst nemen direct verwerkt worden. Dit werkt efficiënter en is minder foutgevoelig. In 2019 wordt dit proces opnieuw tegen het licht gehouden en zoveel mogelijk binnen de Shared Services op elkaar afgestemd. Daarnaast is begin december 2018 het proces van het digitaal ondertekenen gestart. Medewerkers krijgen brieven en aktes niet meer op papier, maar deze worden digitaal ondertekend door alle partijen middels een valide digitale handtekening. Vervolgens wordt deze meteen gearchiveerd in het personeelsdossier. Verder zijn er een aantal bestaande HR-werkprocessen aangepast en vereenvoudigd. In 2019 zal de afdeling HRM verder gaan met het digitaliseren van processen.

2.7 Kwaliteitszorg

In 2018 is vanuit het College van Bestuur nadrukkelijk ingezet op het verbeteren van de kwaliteit binnen Scholen aan Zee. In september 2018 is het kwaliteitsbeleid Scholen aan Zee geformuleerd. De belangrijkste doelen van het nieuwe beleid zijn:

- beter sturen op en realiseren van onderwijsverbetering en/of behoud van wat al goed is;
- stimuleren van een lerende organisatie, waar continue verbetering centraal staat;
- het tijdiger en actiever signaleren van risico's;
- meer systematisch verantwoording afleggen over de kwaliteit van het onderwijs;
- betere en meer systematische communicatie over de kwaliteit van het onderwijs met alle betrokken stakeholders.

Concreet moet dit leiden tot: (1) een structurele dialoog binnen Scholen aan Zee over wat goed is en beter moet, (2) een gedragen instrument om met de docenten binnen de locaties te communiceren over bijvoorbeeld de vakinhoudelijke deskundigheid, kwaliteit van lessen, examencijfers, (3) een heldere borging en monitoring over de locaties, waardoor onderling vergelijken vergemakkelijkt wordt en kruisbestuiving gestimuleerd wordt, (4) een houding van docenten stimuleren die gericht is op professionele groei en ontwikkeling en het internaliseren van het PDCA-principe.

In 2018 is een project Kwaliteitszorg onder leiding van de voorzitter van het College van Bestuur gestart. In deze projectgroep, die periodiek bij elkaar komt en bestaat uit afgevaardigden vanuit alle locaties, wordt in breed verband gekeken naar kwaliteit binnen Scholen aan Zee en naar een concrete invulling van het nieuwe kwaliteitsbeleid. Het streven is om en het bewustzijn rond kwaliteit in de haarvaten van de organisatie te laten doordringen.

Onderwijskwaliteit

De onderwijskwaliteit wordt nauwgezet op schoolniveau gevolgd. Door alle locaties zijn uitgebreide verbeterplannen opgesteld, waar kwaliteit en verbetering van kwaliteit belangrijke onderdelen van vormen. Op schoolniveau worden ook analyses (bijvoorbeeld examenresultaten, kwaliteit van lessen) gemaakt om de kwaliteit te monitoren en, waar nodig, bij te sturen. In 2018 is ook gewerkt aan het optimaliseren van de managementinformatie. Op die manier kunnen steeds meer dwarsverbanden tussen de locaties gelegd worden en wordt daardoor ook kruisbestuiving tussen locaties bevorderd. Het helpt ook het CvB om de verbetering van kwaliteit scherp te monitoren en in te grijpen wanneer dat noodzakelijk is.

2.8 Governance

Voor Scholen aan Zee is de Code Goed Onderwijsbestuur VO van toepassing. Deze code vormt de basis voor het realiseren van een cultuur en praktijk van goed bestuur. Scholen aan Zee heeft haar governance vastgelegd in verschillende reglementen en regelingen.

Lidmaatschapseisen

De VO-Raad stelt een zestal lidmaatschapseisen op het gebied van de Code Goed Onderwijsbestuur VO⁴, waaraan besturen moeten voldoen rond governance. In beginsel voldoet Scholen aan Zee aan al deze eisen en wordt volgens deze code gehandeld. In maart 2018 heeft het College van Bestuur een zelfevaluatie uitgevoerd onder begeleiding van een externe partij. Het professioneel statuut is nog in ontwikkeling en is nog niet op de website beschikbaar gesteld. Ook is binnen Scholen aan Zee geen integriteitscode aanwezig. Vaste onderdelen uit de integriteitscode zijn voor een belangrijk gedeelte opgenomen in de meest recente gedragscode Scholen aan Zee.

Leiderschap

Goed bestuur draait ook om cultuur, gedrag, leiderschap en normen & waarden. Door het CvB is in 2017 gestart met een leiderschapsprogramma (MD-traject) voor het complete management. In 2018 is dat programma in aangepaste vorm doorgezet. Met een extern advieskantoor is binnen het MT verder gewerkt aan onderwerpen als leiderschap, samenwerking, communicatie en kwaliteit.

Verantwoording

Schoolbesturen hebben de afgelopen jaren relatief veel autonomie gekregen. De landelijke overheid vraagt van de besturen dat zij op een zorgvuldige wijze hun taak uitoefenen en daar verantwoording over afleggen. Concreet gaat het om verantwoording in de vorm van een door een accountant goedgekeurde jaarrekening. De kwaliteit van het onderwijs wordt door de Inspectie van het Onderwijs bewaakt. Met de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) is een tegenhanger gecreëerd voor de schoolbesturen in de vorm van (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraden. Scholen aan Zee dient zich niet alleen te verantwoorden aan de landelijke overheid, maar ook aan de omgeving waarbinnen het bestuur en de scholen opereren. Dit wordt onder andere gedaan door het uitbrengen van dit jaarverslag.

2.9 Huisvesting

Huisvesting

De verantwoordelijkheid en het budget voor onderwijshuisvesting zijn door de gemeente Den Helder volledig overgedragen aan Scholen aan Zee. Dit betekent concreet dat Scholen aan Zee de huisvestingsgelden voortgezet onderwijs die de gemeente via het gemeentefonds van het Ministerie van OC&W ontvangt, rechtstreeks van de gemeente ontvangt. Zij is daarmee zelf verantwoordelijk voor de instandhouding van haar gebouwen en is zowel juridisch als economisch eigenaar van haar gebouwen.

Doordecentralisatie-overeenkomst

De gelden en bijbehorende afspraken rond de onderwijshuisvesting zijn vastgelegd in een doordecentralisatie-overeenkomst. In 2014 zijn door de gemeente Den Helder en Scholen aan Zee onderhandelingen gestart met als doel de overeenkomst aan te passen. De gewijzigde doordecentralisatieovereenkomst is op 13 februari 2017 door de gemeente Den Helder en Scholen aan Zee ondertekend.

⁴ Code Goed Onderwijsbestuur VO – VO Raad – 4 juni 2015

Gebouwen

Scholen aan Zee is juridisch en economisch eigenaar van haar gebouwen. In totaal zijn er ultimo 2018 acht gebouwen in bezit:

- drie gebouwen ingericht voor het geven onderwijs aan de Drs. F. Bijlweg;
- één gebouw ingericht voor onderwijs in Julianadorp;
- twee sportcomplexen, waarvan 1 in Den Helder en 1 in Julianadorp;
- één gebouw is niet meer in gebruik bij Scholen aan Zee, maar wordt gedeeltelijk door haar mede-eigenaar, het ROC Kop van Noord Holland, gebruikt voor het geven van onderwijs;
- één sportzaal die niet meer in gebruik is.

In het vierde kwartaal van 2018 heeft Scholen aan Zee opdracht gegeven om het met het ROC Kop van Noord Holland gedeelde pand deels te verbouwen en te renoveren met het doel om per 1 januari 2019 haar bedrijfsbureau van de locatie Beroepsonderwijs aan Zee aan de Drs. F. Bijlweg 10 te Den Helder te verhuizen naar het gedeelde pand aan de Sportlaan 54 te Den Helder.

Meerjarenonderhoudsplannen

Voor al haar gebouwen zijn in 2018 door Scholen aan Zee meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) opgesteld. Hierin is per gebouw een analyse gemaakt van de bouwkundige en installatietechnische kwaliteit van het betreffende object. Op basis van deze plannen worden de investeringen voor de komende jaren vastgesteld en uitgevoerd.

Huisvestingsportefeuille

Zoals in veel gebieden in Nederland heeft Scholen aan Zee te maken met een terugloop van het aantal leerlingen als gevolg van demografische krimp en ontgroening. De komende jaren worden deze demografische ontwikkelingen, naar verwachting, sterker merkbaar. Deze ontwikkeling heeft ook effect op de huisvestingsportefeuille van Scholen aan Zee. Het CvB heeft hoge prioriteit toegekend aan het in lijn brengen van het aantal leerlingen met de huisvestingsportefeuille van Scholen aan Zee.

Er zijn verschillende scenario's uitgewerkt om op een efficiëntere wijze om te gaan met het aantal beschikbare vierkante meters binnen Scholen aan Zee. Dit heeft onder andere geleid tot de verbouwing van het pand aan de Sportlaan 54 en de verhuizing van het Bedrijfsbureau naar deze, met het ROC kop van Noord Holland gedeelde, locatie. In 2018 is een aantal huisvestingsscenario's verder inhoudelijk uitgewerkt. Begin 2019 zal een integraal huisvestingsplan gepresenteerd worden. Uiteraard is op dit onderwerp nauw contact met de gemeente Den Helder en de (onderwijs)partners in de regio.

2.10 Bedrijfsvoering en ICT

Bedrijfsvoering en ICT

Onder andere vanwege de aanhoudende krimp en teruglopende leerlingaantallen hebben in 2018 afrondende gesprekken plaatsgevonden met ROC Kop van Noord Holland om te kijken naar het efficiënter en effectiever inzetten van ondersteunend personeel op het gebied van financiën, personeelszaken en facilitaire zaken. Door Scholen aan Zee en ROC Kop van Noord Holland is een intentieovereenkomst afgesloten die verdere samenwerking in de vorm van 'shared services' op deze terreinen mogelijk maakt.

ICT

In 2018 is afscheid genomen van de IP-telefonieomgeving op basis van Cisco technologie en vervangen door Microsoft Skype voor Bedrijven. Daarnaast zijn de verouderde ISDN verbindingen vervangen door SIP verbindingen. Er wordt nu voornamelijk met headsets gebeld, gekoppeld aan een vaste pc of laptop. Hiermee worden kosten bespaard. Om de veiligheid te versterken, is de Single Sign On-omgeving in 2018 voor het grootste gedeelte omgezet naar zogenaamde Moderne Authenticatie van Microsoft. Dit is een containerbegrip voor nieuwe authenticatiemogelijkheden die het mogelijk maken om ook gebruik

te maken van Multi Factor Authenticatie (MFA), waarbij naast een wachtwoord ook een token nodig is om in te loggen op de systemen van Scholen aan Zee.

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Vanaf 25 mei 2018 is de nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht geworden. Na veel voorbereidend werk heeft er toe geleid dat de organisatie voor wat betreft de meest gestelde eisen klaar is voor de AVG. Het beleid was klaar, de dataregisters gemaakt, de functionaris gegevensbescherming aangesteld, de procedure datalekken operationeel, verwerkersovereenkomsten voor de primaire informatiesystemen afgesloten en de medewerkers zijn meegenomen in het veilig werken met persoonsgegevens. Dit is vervolgens allemaal transparant op de website van Scholen aan Zee gepubliceerd. Voor de komende jaren wordt er verder gewerkt aan Informatie Beveiliging en Privacy door middel van het uitvoeren van Privacy Impact Assessments en audits. In een jaarplan wordt telkens het voorgaande jaar geëvalueerd en de verbeteringen voor het komend jaar uiteengezet.

Treasury

Onder treasury wordt verstaan het sturen en het beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële posities en stromen en de hieraan verbonden risico's. Het treasurystatuut van Scholen aan Zee is in lijn met geldende wet- en regelgeving. In 2018 zijn er afrondende gesprekken met de Gemeente Den Helder gevoerd aangaande schatkistbankieren. In de gemeenteraad is begin 2019 goedkeuring gegeven aan het afgeven van de gemeentelijke garantiestelling.

2.11 Medezeggenschap

Medezeggenschap

Een goed functionerende medezeggenschap is een basisvoorwaarde voor een goed functionerende schoolorganisatie. Het College van Bestuur bestuurt en draagt de wettelijke verantwoordelijkheid voor zijn besluiten. De medezeggenschapsraad denkt constructief mee, controleert en corrigeert, door positieve instemming/advisering, dan wel negatieve instemming of advisering.

Bijeenkomsten

Er zijn in 2018 vijf vergaderingen geweest conform het vergaderrooster. In maart 2018 heeft ook een themabijeenkomst plaatsgevonden tussen Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) en het College van Bestuur over governance, de Wet medezeggenschap op scholen (WMS) en de institutionele fusie. Er heeft ook één extra vergadering plaatsgevonden die in het kader stond van de nieuwe medezeggenschapsstructuur. Daarnaast heeft de GMR tweemaal vergaderd met de Raad van Toezicht. Het overleg met de RvT was goed en zinvol. Er heerste op beide overleggen een open sfeer, waarin aan de hand van een agenda gesproken is over Scholen aan Zee.

Dossiers

De volgende onderwerpen zijn onder meer in 2018 door de GMR besproken en, indien van toepassing, is er mee ingestemd of is advies gegeven:

- Vakantieregeling 2018-2019 – de GMR heeft ingestemd met de voorgestelde regeling;
- Inrichting vertrouwenspersonen binnen Scholen aan Zee – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Nieuwe attentieregeling Scholen aan Zee – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Uitvoeringsregeling Levensbewust Personeelsbeleid – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Notitie managementstructuur Scholen aan Zee – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Incidentenregistratie Scholen aan Zee – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Notitie Persoonlijk Budget – de GMR heeft hiermee ingestemd
- Schatkistbankieren – de GMR is op de hoogte gesteld van de voortgang
- Verdergaande samenwerking met het ROC Kop van Noord Holland

- Herziening medezeggenschapsstructuur Scholen aan Zee – intensief vormgegeven en grote lijnen zijn in 2018 uitgezet
- Schoolgids 2018-2019 – de diverse geledingen hebben ingestemd met de voor hen bestemde passages;
- Begroting 2019 – de GMR geeft hierop positief advies verleend
- Het examenreglement 2018-2019– de GMR heeft hiermee ingestemd
- Formatie - de GMR heeft hiermee ingestemd
- Social Media Protocol - de GMR heeft hiermee ingestemd
- Projectplan Junior College – de GMR heeft advies gegeven en wordt periodiek geïnformeerd
- Institutionele fusie - de GMR heeft hiermee ingestemd

Samenstelling GMR in 2018

De samenstelling van de GMR was in 2018 als volgt:

- de heer W. Snel (algemeen afgevaardigde personeel, voorzitter)
- de heer R. Lont (Lyceum aan Zee personeel, secretaris)
- de heer H. Schipper (algemeen afgevaardigde, personeel)
- mevrouw A. van Kessel (Beroepsonderwijs aan Zee, personeel)
- de heer R. van Deutekom (onderwijsondersteunend personeel, personeel)
- de heer R. Hoep (Mavo aan Zee, personeel) t/m juli 2018
- mevrouw J. Lubbi (Mavo aan Zee, personeel) vanaf augustus 2018
- de heer R. Bruin (Lyceum aan Zee, ouder)
- mevrouw J. Otten (Mavo aan Zee, ouder)
- mevrouw L. Verstegen (Mavo aan Zee, leerling)
- mevrouw N. Michalewski (Lyceum aan Zee, leerling),
- de heer T. Visser (Mavo aan Zee, leerling) t/m juli 2018

Nieuw lid Raad van Toezicht

Per 1 oktober 2018 is mevrouw Ellen de Schiffart benoemd als nieuw lid van de Raad van Toezicht. Zij volgt de heer Peter Kramer op die vanwege het aflopen van zijn zittingstermijn afscheid van de Raad van Toezicht heeft genomen. De voorzitter van de GMR heeft zitting gehad in de benoemingscommissie. Mevrouw De Schiffart is benoemd op voordracht van de GMR.

Nieuwe medezeggenschapsstructuur

In plaats van de huidige structuur met een centrale GMR gecombineerd met MREn per locaties (Lyceum aan Zee, Beroepsonderwijs aan Zee en Mavo aan Zee) gaat Scholen aan Zee in het nieuwe schooljaar (2019/2020) starten met één medezeggenschapsraad (MR). In deze raad zullen zitting nemen: zes personeelsleden, drie ouders en drie leerlingen. De medezeggenschapsraad kan beslissen over het inrichten van één of meerdere deelraden of themaraden. Ook kan ervoor gekozen worden het lager beleggen van de medezeggenschap binnen Scholen aan Zee op een andere manier te organiseren (bijvoorbeeld door het intensiever betrekken en raadplegen van ouders en leerlingen middels online tools). Het College van Bestuur is intensief opgetrokken met de GMR in dit proces.

Professionalisering

Zoals eerder is aangegeven, zal vanaf het komende schooljaar 2019-2020 binnen Scholen aan Zee gewerkt worden met een geheel nieuwe medezeggenschapsstructuur. Dit heeft consequenties voor de professionalisering. Van de mensen die zich kandidaat stellen voor de nieuwe medezeggenschapsraad (MR) wordt verwacht dat ze bereid zijn om zich te laten (bij)scholen. In dit professionaliseringstraject wordt ook extra aandacht besteed aan specifieke aandachtsgebieden die de komende periode binnen Scholen aan Zee meer aandacht gaan krijgen. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld financiën, kwaliteitszorg en governance. In 2018 is dit proces inhoudelijk voorbereid.

2.12 Horizontale verantwoording

Horizontale verantwoording gaat in essentie om verantwoording afleggen aan direct betrokkenen en aan alle belanghebbenden in de omgeving van Scholen aan Zee. Op alle niveaus in de organisatie gaat Scholen aan Zee de dialoog aan met direct betrokkenen en externe belanghebbenden. Alleen door hen actief te betrekken bij de organisatie en voortdurend met hen samen te werken, kunnen de strategische doelen die zijn opgenomen in het SMP 2015-2020 worden behaald. Ook zorgt horizontale verantwoording voor bewustwording bij het management en CvB.

Leerlingen en ouders

Belangrijke partners en stakeholders zijn vanzelfsprekend ouders/verzorgers en leerlingen. Hun bijdrage is in formele zin verankerd binnen de medezeggenschapsstructuur. Naast de formele structuur worden ouders en leerlingen ook zo veel mogelijk betrokken bij de uitvoering van het beleid. De wijze waarop dit gebeurt verschilt per school en varieert van ouderavonden, speciale inloopsessies met ouders/verzorgers en leerlingen tot klankbordgroepen en nieuwsbrieven.

Leerlingraden

De leerlingraden verkleinen de afstand tussen de leerlingen en de schoolorganisatie. Door middel van de leerlingraden worden leerlingen nog meer betrokken bij alles wat op school speelt en kunnen zij zich inzetten voor hun eigen onderwijs. Op alle locaties zijn inmiddels leerlingraden actief. Het CvB ondersteunt actief de leerlingraden en treedt graag op als sparringpartner.

In 2018 is in samenwerking tussen alle leerlingraden en de bestuursondersteuning gewerkt aan een nieuw leerlingenstatuut Scholen aan Zee. In het eerste kwartaal van 2019 wordt dit afgerond en formeel door de relevante partijen (GMR, College van Bestuur) bekrachtigd.

Kwaliteitskaarten

Scholen aan Zee is naar alle interne en externe belanghebbenden transparant over de kwaliteit van het onderwijs. Op de website Scholen op de Kaart (www.scholenopdekaart.nl) staat uitgebreide informatie over de verschillende scholen. Het gaat bijvoorbeeld om de resultaten, doorstroomgegevens, examencijfers en slaagpercentages.

2.13 Samenwerkingsverbanden en verbonden partijen

Scholen aan Zee werkt samen met vele organisaties en samenwerkingsverbanden binnen de regio Den Helder en Julianadorp. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de verbonden partijen en andere samenwerkingsverbanden.

Organisatie/verband	Toelichting
ROC Kop van Noord-Holland	Scholen aan Zee en het ROC werken samen om de onderwijsinfrastructuur in de Kop van Noord-Holland duurzaam te borgen, leerlingen zo dicht mogelijk bij huis goed onderwijs aan te kunnen bieden en de mogelijkheid te benutten tot het optimaal aanwenden van de krachten van beide organisaties, zowel op onderwijskundig als op ondersteunend gebied. Beide organisaties behouden hun eigen identiteit alsmede de eigen bestuurlijke autonomie. Na het eerder gezamenlijk oprichten van een shared service afdeling IT, zijn in 2018 ook de afdelingen PZ, FZ en onderwijsondersteuning geshared. Dit is ook formeel vastgelegd in een overeenkomst tussen beide partijen.

Topgroep	In het overleg van de Topgroep komen bestuurlijke zaken als samenwerking op het gebied van HR, vakantieplanning en bijvoorbeeld standpuntbepaling Cao-overleg aan de orde.
SWV Kop van Noord Holland	Het samenwerkingsverband zorgt in nauwe samenwerking met partners in de jeugdhulp voor een dekkend aanbod van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken. Het bepaalt ook de toelaatbaarheid van leerlingen tot het VSO. Op de ondersteuningspunten die op de scholen zijn ingericht, worden leerlingen begeleid. In het SWV komen ook onderwerpen aan de orde als LWOO en Pro. In april 2018 is het Ondersteuningsplan 2018-2022 in nauw overleg met de betrokken partijen tot stand gekomen.
Primair onderwijs	Om de aansluiting tussen PO en VO goed te laten verlopen is goed contact met basisscholen cruciaal. Nauw contact wordt onderhouden met basisscholen in Den Helder/Julianadorp en Anna Paulowna/ Breezand. Ook ouders en (nieuwe) leerlingen worden zo goed mogelijk betrokken en geïnformeerd. Jaarlijks wordt een POVO-dag georganiseerd, waarbij gezamenlijke thema's aan de orde komen.
Stichting De Inval	Sport aan Zee, de NOC/NSF goedgekeurde sporthal in Julianadorp is eigendom van Scholen aan Zee. De hal wordt na schooltijd en in de vakanties beheerd door de stichting De Inval. De stichting regelt ook de verhuur aan de diverse sportverenigingen uit Julianadorp.
Stichting Samenwerkingschool SO/VSO	Scholen aan Zee en de stichting Samenwerkingschool SO/VSO werken al een aantal jaren intensief samen om een dekkend onderwijsaanbod in stand te houden en verder te ontwikkelen voor jongeren tussen de 12 en 20 jaar.
ROC Horizon College	Scholen aan Zee heeft met het ROC Horizon College een samenwerkingsovereenkomst afgesloten voor het plaatsen van vavo-leerlingen.
Regionaal Meld- en Coördinatiepunt Voortijdig School Verlaters (RMC Regio VSV)	De scholen ROC Kop van Noord-Holland, Regius College, OSG De Hogeberg, RSG Wiringherlant, ROC Horizon College, Clusius College en Scholen aan Zee en de contactgemeenten van het RMC in de regio hebben een convenant ondertekend. Het convenant houdt in dat het ministerie van OC&W, scholen en gemeenten zich gezamenlijk inzetten om het aantal nieuwe vsv'ers te verminderen.
Bètapartners	Lyceum aan Zee is aangesloten bij het netwerk Bètapartners. De vier hoger onderwijsinstellingen (VU, UvA, HvA en Inholland) en ruim 40 scholen voor voortgezet onderwijs in de provincies Noord-Holland en Flevoland willen de keuze van havo- en vwo-leerlingen voor bèta- en technische studies aantrekkelijker maken en het onderwijs in deze vakken verbeteren.

Jet-net/Koninklijke Marine/Marinebedrijf	De afkorting Jet-Net staat voor het Jongeren en Technologie Netwerk Nederland. Jet-Net is een samenwerking tussen bedrijven, onderwijs en overheid om leerlingen een reëel beeld te geven van bèta en technologie en hen te interesseren voor een bèta technische vervolgopleiding. In het kader van Jet-Net is het Lyceum aan Zee verbonden met de Koninklijke Marine. De Marine verzorgt gastlessen op het lyceum en verzorgt excursies op het marineterrein.
Havisten Competent	Lyceum aan Zee participeert in het netwerk Havisten Competent. Havisten Competent (HaCo) is een netwerk van 31 havo-scholen in Nederland. Deze scholen kiezen voor een eigen aanpak om hun havo-leerlingen voor te bereiden op een mooi diploma en een goede overgang naar het hbo. Dit doen ze door voor het hbo relevante competenties centraal te stellen.
OSG De Hogeberg (Texel)	In december 2018 hebben de besturen van Stichting Scholen aan Zee en OSG De Hogeberg besloten de samenwerking te intensiveren. Door krachtenbundeling willen de organisaties elkaar versterken en werken aan goed onderwijs voor de leerlingen in de regio Kop van Noord-Holland, door onderwijs aan te bieden in een optimale leeromgeving en met een efficiënte en effectieve ondersteuning. Uitgangspunt is om voor alle leerlingen zo dicht mogelijk bij huis kwalitatief sterk onderwijs aan te bieden.

2.14 Klachten en integriteit

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de vertrouwenspersonen en klachten.

Vertrouwenspersonen

In 2018 is ingezet op een versimpeling van de structuur van vertrouwenspersonen binnen Scholen aan Zee. Op elke locatie zijn twee (een man en een vrouw) vertrouwenspersonen voor leerlingen en ouders/verzorgers aanwezig. Bovenscholen zijn twee vertrouwenspersonen aangesteld (een man en een vrouw) die de functie van vertrouwenspersoon voor medewerkers hebben. In 2018 hebben de vertrouwenspersonen geen meldingen van medewerkers gehad. Met de nieuwe groep vertrouwenspersonen zijn ook bijeenkomsten gepland. Tijdens deze bijeenkomsten is gesproken over doorontwikkeling en professionalisering van vertrouwenspersonen binnen Scholen aan Zee. Er is afgesproken alle vertrouwenspersonen dezelfde opleiding te laten volgen en in te zetten op intervisie.

Klachten

Het uitgangspunt van Scholen aan Zee is dat klachten en incidenten in eerste instantie en indien mogelijk op de school worden opgelost. Voor leerlingen en ouders is de juiste persoon in veel gevallen de docent of de mentor en uiteindelijk de teamleider of directeur. Indien de klacht niet op de school kan worden opgelost kunnen leerlingen en ouders/verzorgers zich wenden tot het College van Bestuur of, indien daar aanleiding toe is, de externe klachtencommissie waar Scholen aan Zee bij is aangesloten.

In dit verslagjaar komen klachten aan bod waarbij het niet gelukt is de klacht op schoolniveau op te lossen. In 2018 betreft dit voor Scholen aan Zee 2 klachten over de handelswijze van de school rondom overgang en verwijdering, 3 klachten welke betrekking hadden op pesten en agressie van andere leerlingen en 1 bezwaarschrift door een personeelslid. Kort samengevat het aantal klachten in 2018:

Aard van klacht	Aantal
Handelswijze overgang en verwijdering	2
Pesten en agressie andere leerlingen	3
Bezwaarschrift	1
Totaal	6

Uit een meerjarenanalyse (zie onderstaand) blijkt dat het aantal klachten door de jaren heen sterk fluctueert. Na een daling in 2017 (2 klachten) is het aantal klachten weer iets toegenomen. Het aantal klachten voor 2018 (6) is hiermee op gelijk niveau als in 2016.

Jaar	Aantal klachten
2013	8
2014	12
2015	3
2016	6
2017	2
2018	6

Wanneer blijkt dat partijen onderling niet tot een oplossing kunnen komen, kunnen zij zich wenden tot de (externe) klachtencommissies welke in de klachtenprocedure van Scholen aan Zee worden vermeld. In 2018 zijn er geen klachten door een externe partij of een geschillencommissie behandeld.

3. Verslag Raad van Toezicht

3.1 Visie op toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) houdt integraal toezicht op de stichting Scholen aan Zee. De drie onderscheiden rollen van de RvT zijn de toezichthoudende rol, de werkgeversrol en de klankbordfunctie. De RvT houdt toezicht op het CvB vanuit de doelstellingen van de stichting zoals vermeld in de statuten, is verantwoordelijk voor het werkgeverschap van het CvB en fungeert als klankbordgroep voor het CvB door vragen te stellen, feedback te vragen en actief mee te denken. Bij de vervulling van zijn taak richt de RvT zich op een integrale beoordeling vanuit het organisatiebelang in relatie tot de maatschappelijke functie van de stichting en met een evenwichtige afweging van de belangen van alle betrokkenen.

Jaarlijks organiseert de RvT een zelfevaluatie. Op 21 februari 2018 heeft de RvT onder leiding van een externe procesbegeleider een zelfevaluatie uitgevoerd. De aandachtspunten die hieruit naar voren zijn gekomen zijn in de evaluatiebijeenkomst tussen RvT en CvB op 12 april 2018 nader besproken evenals de gezamenlijke visie op de organisatie en het evalueren van de onderlinge samenwerking.

3.2 Governance

De RvT en het CvB volgen de Code Goed Onderwijsbestuur van de VO-raad. Deze code beschrijft goed bestuur in relatie tot verantwoording, medezeggenschap en gedrag van bestuurders, intern toezichthouders en andere governance-vraagstukken. Aan de zes lidmaatschapseisen wordt nagenoeg voldaan. Het professioneel statuut is nog in ontwikkeling en is nog niet op de website beschikbaar gesteld. Ook is binnen Scholen aan Zee geen integriteitscode aanwezig. Vaste onderdelen uit de integriteitscode zijn voor een belangrijk gedeelte opgenomen in de meest recente gedragscode van Scholen aan Zee.

3.3 Vergaderingen

In totaal hebben in het verslagjaar zes reguliere RvT-vergaderingen plaatsgevonden. De agenda in het verslagjaar werd in belangrijke mate bepaald door de onderwerpen onderwijskwaliteit en financiën. Het CvB heeft de RvT per kwartaal door middel van een voortgangsrapportage geïnformeerd over het ingezette traject voor structurele verbetering van de onderwijskwaliteit binnen Scholen aan Zee. De RvT is akkoord gegaan met het aanwenden van bestemmingsreserves om het primaire proces, verder te verstevigen. In 2018 zijn de volgende onderwerpen aan de orde geweest binnen de vergaderingen:

- institutionele fusie;
- Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- de geïntensiveerde samenwerking met het ROC Kop van Noord-Holland door het afsluiten van een samenwerkingsovereenkomst shared services;
- de samenwerking met scholengemeenschap De Hogeberg op Texel;
- huisvesting in relatie tot onderwijs- en toekomstvisie;
- casus 'Maastricht';
- het medewerkers tevredenheidsonderzoek;
- de risico-inventarisatie.

De RvT heeft in het verslagjaar goedkeuring verleend aan:

- herziening van het treasury statuut;
- de institutionele fusie tussen de brinnummers 00MV en 21VB;
- de besteding van de bestemmingsreserves personeel, onderwijsvernieuwing, Academie aan Zee

- jaarstukken 2017;
- begroting 2019.

Er zijn verder besluiten genomen over de bezoldiging van het CvB en de beloning van de leden binnen de RvT. De veelheid aan belangrijke dossiers en de afwezigheid van het lid CvB hebben ervoor gezorgd dat het een bijzonder en turbulent jaar is geweest.

3.4 Contact met de organisatie en stakeholders

Op 1 februari 2018 hebben de leden van de raad een bezoek gebracht aan Lyceum aan Zee, Mavo aan Zee, Beroepsonderwijs aan Zee en Schakel aan Zee; het Junior College wordt weer in de bezoekeronde van 2019 opgenomen. Bij het schoolbezoek staan een rondleiding en gesprekken met docenten en leerlingen centraal. Tijdens de afsluitende lunch met de schooldirecteuren zijn de bevindingen van de RvT gedeeld.

De RvT en de GMR zijn belangrijke organen die het CvB scherp houden en het beleid vanuit verschillende perspectieven kunnen bijsturen of polijsten. Het gesprek tussen de RvT de GMR heeft in 2018 op 16 mei plaatsgevonden. De procedure voor de werving van een nieuw RvT-lid is daar uitgebreid aan de orde geweest en er is afgesproken dat de afgevaardigde van de GMR in de selectiecommissie vetorecht krijgt, waarmee de belangen van de GMR in voldoende mate gewaarborgd zijn.

In oktober 2018 heeft een gezamenlijke 'startbijeenkomst' plaatsgevonden: RvT, CvB, GMR, MR'en, stafhoofden en de directeuren hebben elkaar op informele wijze ontmoet. Na het doorvoeren van de institutionele fusie tussen de twee scholengemeenschappen van Scholen aan Zee is de GMR-structuur niet meer gerechtvaardigd en wordt overgegaan tot het instellen van een MR, al dan niet met deelraden per school. Wanneer deze nieuwe MR is samengesteld, zal in het kader van een actieve dialoog tussen MR, CvB en RvT aan gezamenlijke professionalisering gewerkt worden.

Naast de formele ontmoetingen van de RvT met de GMR en tijdens de schoolbezoeken, is de RvT ook uitgenodigd voor de informele ontmoetingen zoals het nieuwjaarsontbijt voor medewerkers op de eerste schooldag na de kerstvakantie en het personeelsfeest dat op 16 maart 2018 heeft plaatsgevonden. Voor deze laatste bijeenkomst zijn ook GMR en MR-leden uitgenodigd. De RvT stelt deze uitnodigingen zeer op prijs.

Op 3 oktober 2018 hebben de Raden van Toezicht ROC Kop van Noord-Holland en Scholen aan Zee voor het eerst een gezamenlijke bijeenkomst gehad; de gesprekken waren boeiend en zijn prettig verlopen.

3.5 Samenstelling Raad van Toezicht

De RvT bestaat in het verslagjaar uit vijf leden. Bij de samenstelling van de RvT is, naast deskundigheid en vaardigheid op het gebied van onderwijs en financiën, ook uitgegaan van bekwaamheid en algemeen bestuurlijke kwaliteiten. Parallel daaraan spelen binding met de regio Den Helder, onafhankelijkheid en affiniteit met de doelstelling en grondslag van de stichting Scholen aan Zee een belangrijke rol.

In verband met het vertrek van de heer Kramer na afloop van zijn tweede zittingstermijn is met een extern wervingsbureau een wervingstraject ingezet. Dit resulteerde in de toetreding van mevrouw De Schiffart tot de RvT per 1 oktober 2018. De eerste termijn van de heren Bijlsma en Daalmijer liep af op 30 juni 2018. Beide leden hebben aangegeven hun zittingstermijn te willen verlengen. Dit is vervolgens formeel bekrachtigd.

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle RvT-leden met relevante informatie omtrent hoofd- en nevenfunctie(s), commissies, benoemingen en termijnen. In hoofdstuk x van de jaarrekening is de

verantwoording van de bezoldiging van alle leden van de RvT volgens de Wet normering topinkomens (WNT) opgenomen.

Naam	Hoofd-functie	Nevenfuncties	Functie binnen RvT	Commissie(s) binnen RvT	benoeming	herbenoembaar
De heer R.H.J. Bijlsma	Voorzitter College van Bestuur Stichting Present	Onbezoldigd: - bestuurslid Stichting Samenwerkingsbestuur Primair Onderwijs Westfriesland - bestuurslid Vereniging De Westfriese Knoop - lid kerkbestuur Bezoldigd: - aandeelhouder en mede eigenaar R&M Bijlsma BV - lid DB Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs West Friesland	Voorzitter	Remuneratie- en financiële commissie	1 mei 2014 t/m 30 juni 2022 (2 ^e termijn)	Nee
Mevrouw W.G.M.E Turnhout-Van den Bosch	Niet van toepassing	Onbezoldigd: - voorzitter bestuur Stichting Kunstuitleen Den Helder - lid comité van aanbeveling Stichting Herdenkingsstenen Den Helder Bezoldigd - lid RvT Stichting KopGroep Bibliotheken	Vice-voorzitter/secretaris	Remuneratie-commissie	1 februari 2016 t/m 31 januari 2020 (1 ^e termijn)	Ja
De heer P.F. Kramer	Financieel directeur Woningstichting Den Helder	Onbezoldigd: - penningmeester Sail Den Helder - bestuurslid Vereniging Eigenaren Commercieel Onroerend Goed Binnenstad VECOB Den Helder - bestuurslid Andreas Cultuurfonds - bestuurslid Corpus Acrobatics Theatre	Algemeen lid	Financiële commissie	1 juli 2010 t/m 30 juni 2018 (2 ^e termijn)	Nee

De heer J. Daalmijer	Bestuurlijk juridisch adviseur Veiligheids-regio Noord-Holland Noord	Bezoldigd: - lid en tevens vice-voorzitter van de bezwaren-commissie Gemeente Hoorn	Algemeen lid	Onderwijs-commissie	1 mei 2014 t/m 30 juni 2022 (2 ^e termijn)	Nee
De heer M. Knol	Financieel directeur Simon Loos transport en logistiek	Niet van toepassing	Algemeen lid	Financiële commissie	1 juli 2012 t/m 30 juni 2020 (2 ^e termijn)	Nee
Mevrouw P. de Schiffart	Senior consultant OBD Noordwest	Niet van toepassing	Algemeen lid	Onderwijs-commissie	1 oktober 2018 t/m 30 juni 2022 (1 ^e termijn)	Ja

3.6 Commissies

Binnen de RvT zijn drie commissies ingesteld en actief: (1) de remuneratiecommissie, (2) de financiële commissie en (3) de onderwijscommissie. Bij de zelfevaluatie van de RvT op 21 februari 2018 zijn ook de RvT-profielen tegen het licht gehouden. Dit heeft ertoe geleid dat na het vertrek van de heer Kramer, mede naar aanleiding van situatie waarin Scholen aan Zee verkeert op het gebied van onderwijskwaliteit, op zoek is gegaan naar een nieuw lid met een sterk onderwijsprofiel. In de vergadering van 3 oktober 2018 is de samenstelling van deze commissie vastgesteld en zijn de vigerende commissiereglementen opnieuw onder de aandacht gebracht.

In juli 2018 heeft de remuneratiecommissie een functioneringsgesprek gevoerd met de voorzitter van het CvB. Hiervan is verslag opgemaakt dat door commissie en voorzitter CvB is ondertekend. Daar het lid CvB in verband met ziekte langere tijd afwezigheid is, heeft dit functioneringsgesprek niet plaatsgevonden. Het casemanagement is gemandateerd aan de voorzitter van het CvB, die de RvT hierover nader informeert.

De financiële commissie heeft de managementletter besproken en de resultaten gedeeld met de gehele RvT. In juni heeft de financiële commissie de jaarstukken 2017 met de accountant besproken, waarna de bevindingen in de RvT-vergadering zijn gedeeld. Naast het contact dat door de financiële commissie met de accountant wordt onderhouden, hecht de RvT er aan ook jaarlijks een contactmoment met de accountant hebben. In oktober 2018 is de financiële managementrapportage besproken en een terugkoppeling verzorgd aan de RvT. Dit heeft geleid tot een nauwgezette monitoring en sturing door het nieuwe afdelingshoofd van de shared service afdeling Financiële zaken.

De onderwijscommissie is in 2018 vormgegeven en in dialoog met de bestuurders wordt een concrete agenda vastgesteld. Mevrouw De Schiffart is op 11 oktober 2018 aanwezig geweest bij het bezoek dat door onderwijsinspectie aan Scholen aan Zee is gebracht.

3.7 Professionalisering

Alle leden van de RvT zijn aangesloten bij de Vereniging van Toezichthouders In Onderwijsinstellingen (VTOI), die naast het bewaken en behartigen van het ledenbelang, onder andere bijdraagt aan professionalisering en kennisbevordering van toezichthouders en het uitwisselen van informatie. In mei 2018 is door een lid van de RvT deelgenomen aan de VTOI-cursus 'Dynamische oordeelsvorming – De kunst van het vragen stellen: weet wat er speelt'.

4. Financiële situatie op balansdatum

4.1 Netto resultaat

Het netto resultaat van Scholen aan Zee is gelijk aan € 269.127 positief (2017: € 406.015). Ten opzichte van 2017 liggen de totale baten € 442.278 lager en de gerealiseerde lasten € 305.390 lager. Ten opzichte van de begroting 2018 geldt, dat de baten € 1.093.436 hoger en de lasten € 1.380.671 hoger uitkomen.

De Rijksbijdrage 2018 daalt ten opzichte van vorig jaar met € 695.981 (2017: € 23,0 miljoen). Deze daling wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de daling in het aantal leerlingen. Deze liggen in 2018 beduidend lager dan in 2017. Ten opzichte van de begroting wijken de wijkt de bekostiging € 265.569 positief af. Dit wordt verklaard door een CAO-compensatie die niet begroot was.

Netto resultaat	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
Baten	25.756.518	24.663.082	26.198.796
Lasten	25.487.391	24.106.720	25.792.781
Netto resultaat	269.127	556.362	406.015

4.2 Resultaatbestemming

Het resultaat 2018 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. In het resultaat zitten kosten en/of opbrengsten, die via resultaatbestemming ten laste gebracht worden voor de specifiek daarvoor ingerichte bestemmingsreserves, zijnde huisvesting, personeel, onderwijsvernieuwing en academie. Per saldo neemt de algemene reserve af met € 194.721.

Resultaatbestemming	2018 EUR
netto resultaat 2018	269.127
Mutaties bestemmingsreserves	194.721
gebouwen	219.797
personeel	-292.661
onderwijsvernieuwing	-63.487
academie	-58.370
Toevoeging aan algemene reserve	463.848

4.3 Vermogenspositie

De vermogenspositie van Scholen aan Zee is ultimo 2018 op orde. De vooruitzichten voor 2019 zijn goed. De meerjaren exploitatiebegroting 2019-2022 staat echter onder druk. Het wordt de komende jaren een uitdaging om het uitgavenniveau mee te laten dalen met de dalende Rijksbekostiging vanwege krimp van leerlingaantallen (zie ook hoofdstuk 7 continuïteitsparagraaf, Deel A: gegevens set).

4.4. Kengetallen vermogens- en budgetbeheer

Scholen aan Zee houdt voor de kengetallen vermogens- en budgetbeheer de signaleringsgrenzen van OC&W aan. Omdat de onderwijshuisvesting vanuit de gemeente is door gedecentraliseerd gelden voor Scholen aan Zee de signaleringsgrenzen van 'MBO + HO'. De kengetallen zijn een momentopname,

berekend naar de in de jaarrekening vastgelegde situatie per 31 december. De trendmatige ontwikkeling van de kengetallen over meerdere jaren geeft inzicht in het gevoerde financieel beleid.

Kengetallen vermogensbeheer

Solvabiliteit

De solvabiliteit verschaft inzicht in de financieringsopbouw en geeft aan in hoeverre op lange termijn aan de verplichtingen voldaan kan worden. De ondergrens is 30%. De solvabiliteit is in 2018 licht toegenomen en komt uit op 48% (2017: 45%). Daarmee kan Scholen aan Zee op lange termijn aan haar verplichtingen voldoen. *Definitie: Eigen vermogen, inclusief voorzieningen gedeeld door het totale vermogen (balanstotaal).*

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen relateert de omvang van het eigen vermogen aan de grootte van de stichting. De inspectie van het onderwijs hanteert een ondergrens van 5%. Een instelling komt in de gevaren zone indien het weerstandvermogen onder de 10% uitkomt. Het percentage is in 2018 verder toegenomen tot 41% en voldoet daarmee aan de gestelde eisen. *Definitie: Eigen vermogen gedeeld door de totale baten (exclusief bijzondere baten)*

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre op korte termijn aan de verplichtingen kan worden voldaan. Voor 2018 geldt dat de vlottende activa met € 990.793 zijn toegenomen ten opzichte van 2017. De kortlopende schulden zijn daarentegen gedaald, namelijk met € 100.703, waardoor de liquiditeitsratio stijgt tot 2,7. Hoger dan de gehanteerde ondergrens van 0,75. *Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.*

Rentabiliteit

De rentabiliteit over 2018 is 1,0%. *Definitie: exploitatieresultaat, inclusief saldo op financiële baten en lasten gedeeld door de totale baten.*

Onderstaand is een overzicht gemaakt van de kengetallen vermogensbeheer voor Scholen aan Zee.

Kengetallen vermogensbeheer	2018	2017	2016	2015
Solvabiliteit	48%	45%	41%	34%
Weerstandvermogen	41%	40%	35%	29%
Liquiditeit	2,7	2,3	1,6	0,7
Rentabiliteit	1,0%	1,5%	9,6%	3,1%

Kengetallen budgetbeheer

De kengetallen budgetbeheer wijken ten opzichte van vorig jaar met 1% tot 2% af. De rijksbijdrage als percentage van de totale inkomsten is gelijk aan 87% en toont aan dat Scholen aan Zee bijna geen andere inkomsten naast de Rijksbijdragen kent. De personele lasten als aandeel in de totale lasten is met 1% gestegen tot 76%. De huisvestingsratio is gelijk aan het niveau van vorig jaar. De dekkinggraad van het eigen vermogen ten opzichte van de totale lasten is met 2% gestegen naar 42%. Het aandeel personele lasten als percentage van de rijksbijdrage stijgt fors tot 87%. Dit komt mede door eenmalige personele lasten voor de vorming van een voorziening langdurig zieken in 2018.

De huisvestingsratio omvat naast de reguliere huisvestingslasten ook de afschrijvingen op gebouwen en de financieringskosten lang vreemd vermogen.

Kengetallen budgetbeheer	2018	2017	2016	2015
Rijksbijdragen / baten	87%	88%	90%	88%
Personele lasten / totale lasten	76%	75%	71%	72%
Huisvestingsratio	11%	11%	10%	11%
EV/ totale lasten	42%	40%	38%	30%
Personele lasten / Rijksbijdragen	87%	85%	71%	78%

5. Continuïteitsparagraaf

5.1 Inleiding

Met de continuïteitsparagraaf kan iedere belanghebbende en belangstellende kennis nemen van de wijze waarop Scholen aan Zee omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en nog te voeren beleid. Deze paragraaf volgt de leidraad van de Minister van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap en bestaat uit een deel A: 'gegevensset' en een deel B: 'overige rapportages'.

De continuïteitsparagraaf is gebaseerd op de meerjarenbegroting 2019 zoals vastgesteld door het College van Bestuur met instemming van de Raad van Toezicht en de GMR (december 2018).

DEEL A: GEGEVENSSET

5.2 Kengetallen personeel

Het leerlingaantal van Scholen aan Zee zal de komende jaren verder krimpen. Onderstaand de prognose tot schooljaar 23/24. De daling vlakt af in de laatste twee jaren. Scenario's op basis van dalende leerlingaantallen worden gemaakt voor zowel de thema's huisvesting, financiën als personeel.

opleiding / schooljaar	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24
Totaal Schakel	125	125	125	125	125	125
Totaal Beroepsonderwijs	506	444	432	403	405	409
Totaal MAVO	549	511	495	496	506	509
Totaal Lyceum	907	871	874	822	790	777
Totaal Junior College	403	362	377	364	356	363
Totaal SaZ	2490	2313	2303	2210	2182	2183

Door de daling van het leerlingenaantal neemt ook het loonkostenbudget af. Onderstaand de bruto-formatie zoals opgenomen in de begroting. Scholen aan Zee werkt aan het toekomstbestendig maken van zowel ondersteuning als onderwijsaanbod. Eigen ambities en maatregelen vanuit de overheid vergen een flexibele en efficiënt ingerichte organisatie. De focus blijft gericht op 'de dingen beter doen' en het systematiseren en automatiseren van processen. Bovendien blijft het College van Bestuur in 2019 kritisch kijken naar de flexibele schil en haar strategische functie in de toekomst. Natuurlijk verloop en flankerend beleid helpt bij de taakstelling tot formatiedaling.

Aantal FTE (excl. PNIL)	Schooljaar 2018-2019	Schooljaar 2019-2020	Schooljaar 2020-2021	Schooljaar 2021-2022	Schooljaar 2022-2023
OP	183,75	168,53	162,57	157,57	155,94
OOP	42,07	39,21	37,73	36,84	36,57
DIR	4,90	4,90	4,90	4,90	4,90
Totaal	230,71	212,64	205,20	199,31	197,41

5.3 Meerjaren begroting 2019-2022

In de begroting 2019 is ook het meerjaren perspectief tot 2023 opgenomen. Punten van aandacht bij het opstellen waren:

- uitkomsten 3e kwartaalanalyse 2018
- exploitatie nieuwkomersschool Schakel aan Zee
- aanpassing beschikking gemeentelijke doordecentralisatiegelden
- dalende leerlingaantallen en structureel afnemende formatieruimte

- meerjaren onderhoudsplan binnen- en buitenkant schoolgebouwen
- meerjaren investeringsruimte in materiële vaste activa
- de 'institutionele fusie' van Scholen aan Zee: van twee naar één brinnummer

In de meerjaren begroting 2019-2022 is niet sprake van incidentele baten en lasten, anders dan het uitvoeringsprogramma onderhoud en het investeringsprogramma materiële vaste activa. De exploitatie is in meerjaren perspectief (nog) niet voor alle jaren sluitend. De baten lopen terug van € 26,2 miljoen in 2017 naar € 23,0 miljoen in 2022. De lasten dalen wel mee, maar niet in hetzelfde grillige verloop als de baten afnemen.

Aandachtspunten bij het opstellen van de meerjaren begroting 2019-2022 waren:

- de maatregelen vanuit de overheid voor de komende jaren zijn inzichtelijk gemaakt. In de begrotingen voor 2019 tot 2022 wordt hiermee rekening gehouden.
- Scholen aan Zee onderzoekt de mogelijkheden en is in overleg met de Gemeente Den Helder inzake schatkistbankieren. In de loop van 2019 heeft de gemeente ingestemd met de garantstelling en wordt de aanvraag afgerond.
- voor 2018 is de investeringsruimte vastgesteld op € 825.000, verdeeld in: € 250.000 gebouwen, € 350.000 inventaris en € 225.000 ICT.
- voor groot onderhoud wordt in 2019 een onttrekking voorzien van € 300.000.
- vaststellen van beleid voor het eventueel aanwenden van de reserves.

	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
BATEN					
(Rijks)bijdragen OCW	22.291.283	21.883.639	20.591.409	20.399.397	19.710.296
Overige overheidsbijdragen	1.849.778	1.742.038	1.742.037	1.613.987	1.613.987
Overige baten	1.615.457	755.839	728.535	721.742	697.361
TOTALE BATEN	25.756.518	24.381.516	23.061.981	22.735.126	22.021.644
LASTEN					
Personele lasten	18.992.841	17.914.659	16.753.209	16.544.040	16.227.214
Afschrijvingen	1.352.743	1.517.155	1.497.773	1.447.773	1.397.773
Huisvestingslasten	1.938.247	1.852.603	1.852.728	1.836.255	1.819.618
Administratie- en beheerslasten	899.374	982.132	995.163	1.005.115	1.015.166
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.654.594	1.385.625	1.263.058	1.251.280	1.209.011
Overige	176.836	172.100	173.852	175.590	177.346
Financiële lasten	58.239	552.643	525.834	499.024	472.215
TOTALE LASTEN	25.072.874	24.376.917	23.061.616	22.759.077	22.318.343
RESULTAAT VOOR IMPULSENBESTEDINGEN	683.644	4.599	365	-23.951	-296.699
IMPULSEN VANUIT BESTEMMINGSRESERVES					
Bestemmingsreserve Personeel	292.661	337.500	196.875	-	-
Bestemmingsreserve Onderwijsvernieuwing	63.487	132.750	77.438	-	-
Bestemmingsreserve Academie aan Zee	58.370	150.000	150.000	-	-
NETTO RESULTAAT	269.126	-615.651	-423.948	-23.951	-296.699

N.B. het opstellen van een toekomstparagraaf geeft geen garanties op de toekomstige realisatie.

5.4 Meerjaren balans 2019-2022

De balans is een momentopname ultimo verslagjaar en minder nauwkeurig te prognosticeren, dan de baten en lasten. Onderstaand de balans in meerjarenperspectief. Vertrekpunt vormt de meerjaren balans in de begroting 2019-2022. Deze is aangepast voor de nieuw balanspositie ultimo 2018. De 'ontwikkeling' van de balansposten opgenomen in de begroting 2019 zijn aangehouden.

Activa	31-12-2018	31-12-2019	31-12-2020	31-12-2021	31-12-2022
Materiële vaste activa	18.267.122	17.474.967	16.702.194	15.929.421	15.156.648
<i>Flottende activa</i>					
Vorderingen	1.458.951	1.458.951	1.458.951	1.458.951	1.458.951
Liquide middelen	7.098.353	6.628.742	6.524.534	6.770.323	6.693.364
Totaal activa	26.824.426	25.562.660	24.685.679	24.158.695	23.308.963
Passiva					
Eigen vermogen	10.625.077	10.009.426	9.585.478	9.561.527	9.264.828
Voorzieningen	2.317.624	2.411.961	2.510.328	2.608.695	2.707.062
Langlopende schulden	10.677.900	10.126.500	9.575.100	9.023.700	8.472.300
Kortlopende schulden	3.203.823	3.014.773	3.014.773	2.964.773	2.864.773
Totaal passiva	26.824.424	25.562.660	24.685.679	24.158.695	23.308.963

5.5 Kengetallen vermogens- en budgetbeheer

Voor de kengetallen vermogens- en budgetbeheerder geldt hetzelfde als de balans. De jaarrekening 2018 vormt vertrekpunt en de ontwikkelingen in de begroting zijn 'gevolgd'. De kengetallen vermogensbeheer tonen een stabiel beeld met een lichte opwaartse trend. Het belangrijkste kengetal, zijnde liquiditeit is met 2,7 relatief hoog. De kengetallen budgetbeheer zijn ook stabiel. De huisvestingsratio ligt met 11% tegen de bovengrens van de signaleringsgrens van OC&W. Vanwege de doordecentralisatie heeft Scholen aan Zee vanwege de rentelasten op vreemd vermogen hogere huisvestingslasten.

Kengetallen vermogensbeheer	2018	2019	2020	2021	2022
Solvabiliteit (EV+VZ/TV)	48%	49%	49%	50%	51%
Weerstandsvermogen (EV/TB)	41%	39%	39%	40%	40%
Liquiditeit (VA/VS)	2,7	2,7	2,6	2,8	2,8
Rentabiliteit	1,0%	-2,5%	-1,8%	-0,1%	-1,3%

Kengetallen budgetbeheer

Rijksbijdragen/baten:	87%	90%	89%	90%	90%
Personele lasten / totale lasten	76%	73%	73%	73%	73%
Huisvestingsratio	11%	11%	12%	12%	12%
EV/totale lasten	42%	41%	42%	42%	42%
Personele lasten / Rijksbijdrage	87%	82%	81%	81%	82%

DEEL B: OVERIGE RAPPORTAGES

5.6 Planning & Control

De planning en control cyclus is redelijk op orde, maar de ambitie is om deze verder te verbeteren. De betrouwbaarheid en de consistentie van de verantwoordingsrapportages zijn van voldoende niveau.

Het planning & control instrumentarium bestaat nu o.a. uit: de begroting, formatieplan, tussentijdse voortgangsrapportages (inclusief forecast), liquiditeitsprognose en jaarrekening.

Scholen aan Zee heeft haar bedrijfsvoering zodanig op orde, dat er binnen bepaalde bandbreedte geen verrassingen zullen optreden. De belangrijkste risico's zijn in beeld en daar waar mogelijk in de meerjarenbegroting afgedekt. De dalende leerling prognoses stelt scholen aan Zee wel voor de uitdaging om het financiële huishoudboekje op orde te houden. Voor de grote schommelingen in het aantal nieuwkomers op onze school Schakel aan Zee is een simulatiemodel ontwikkeld.

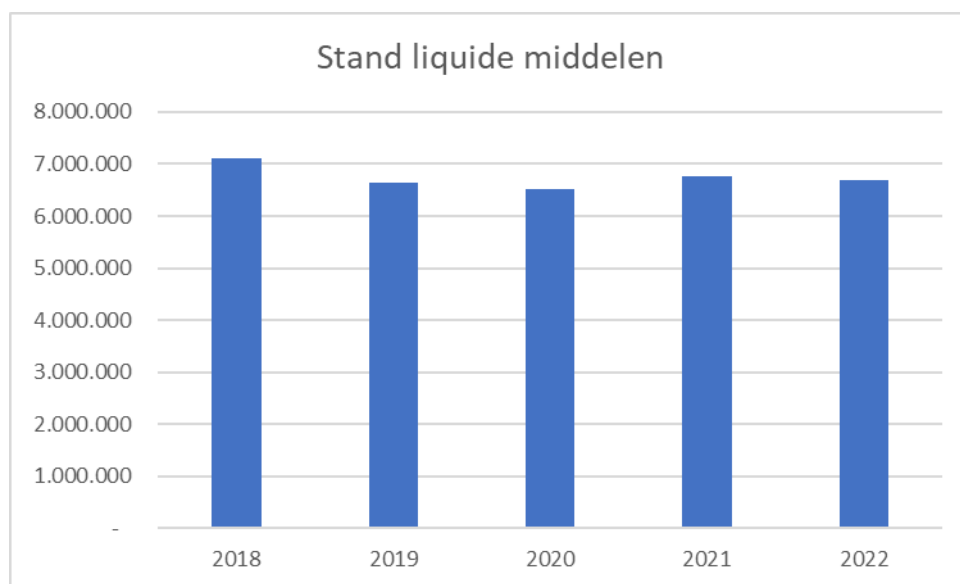
Voor de korte termijn ziet het bestuur de volgende specifieke speerpunten:

- de basis op orde brengen en houden; realiseren van de kwalitatieve verbeteropgave binnen Scholen aan Zee
- concretiseren en vaststellen van het strategisch huisvestingsbeleid (oplevering voorjaar 2019)

Scholen aan Zee heeft de komende jaren een uitdagende opdracht. De beperkte omvang van de organisatie is niet altijd in relatie met de vraagstukken die er zijn. In de begroting is ruimte opgenomen voor de versterking van het ondersteunend apparaat (samenwerking met andere partijen, met name het ROC Kop van Noord Holland) en het gebruik maken van extern advies als nodig. De impulsen in het primair proces moeten er toe leiden dat de scholen in schooljaar 20/21 weer het basistoezicht van de inspectie hebben.

Het bestuur heeft oog voor deze forse taak, maar spreekt ook het vertrouwen uit dat met de juiste focus en de goede investeringen, de medewerkers, leerlingen/ouders en omgeving over een aantal jaar weer trots zullen zijn op deze scholen.

De liquiditeit is op orde en dus niet een punt van zorg. Voor de periode 2019-2022 blijft dat ook zo.

5.7 Risicoparagraaf

Scholen aan Zee speelt proactief in op de financiële, strategische en operationele risico's. Daarbij wordt onderscheid gemaakt in risico's voortvloeiend uit externe ontwikkelingen en risico's die onderdeel zijn van interne bedrijfsvoering. De meest in het oog springende financiële risico's zijn:

- *Marktaandeel Scholen aan Zee neemt verder af*

Toekomstige leerlingenprognoses worden verder naar beneden bijgesteld; krimp kan alleen worden opgevangen als de kosten van totale organisatie evenredig afnemen met de daling van de leerlingaantallen.

- *Onvoldoende in staat om gekwalificeerd c.q. bevoegd personeel aan te trekken*
Door het hoge toekomstig natuurlijk verloop op de middellange termijn en de flexibele schil van circa 15% kan het werven en behouden van gekwalificeerde en bevoegde docenten of teamleiders leiden tot hoge(re) uitgaven door noodzakelijke externe werving;
- *Wijzigingen in regelingen rond nieuwkomers*
Het plotseling wegvallen van of aanpassingen aan de aanvullende bekostiging voor Schakel aan Zee door politieke besluitvorming. Het aanbieden van onderwijs voor nieuwkomers is al risicovol, door onvoorspelbare fluctuaties van leerlingen kan (ongewenste) boventaligheid binnen de formatie ontstaan;
- *Kosten voor leermiddelen van leerlingen voor Scholen aan Zee dalen onvoldoende*
Het risico is dat de kosten voor leermiddelen te veel stijgen en daarmee negatieve gevolgen kunnen hebben voor de betaalbaarheid en effect kunnen hebben op de kwaliteit van het onderwijs.

In de risico-inventarisatie van Scholen aan Zee, welke is opgesteld en goedgekeurd door de RvT in december 2018, zijn de mogelijke financiële gevolgen en effecten op het imago op hoofdlijnen uitgewerkt. Op basis hiervan is, in samenwerking met adviesbureau Naris, de ratio weerstandsvermogen berekend. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat de ratio weerstandsvermogen voor Scholen aan Zee 3,04 bedraagt en daarmee de waardering A (=uitstekend) heeft. Dit betekent dat Scholen aan Zee (ruim) voldoende middelen aanwezig heeft om risico's financieel af te dekken.

5.8 Rapportage vanuit toezichthoudend orgaan

De reguliere planning en control documenten (begroting, jaarrekening, kwartaalrapportages, formatieplan, ed.) worden geagendeerd en ter goedkeuring aangeboden aan de RvT. Het CvB legt in iedere vergadering van de raad van toezicht verantwoording af. Op deze wijze wordt het toezichthoudend orgaan betrokken bij het beleid en kan zij de bestuurders adviseren. Ook legt het CvB alle stukken en besluiten voor die conform de statuten en het handboek Governance vooraf goedkeuring van de RvT behoeven.

6. Jaarrekening 2018 – Scholen aan Zee

6.1 Balans (na resultaatbestemming)

1 Activa		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
<u>Vaste Activa</u>			
1.2	Materiële vaste activa	18.267.122	18.765.687
Totaal vaste activa		18.267.122	18.765.687
<u>Vlottende activa</u>			
1.5	Vorderingen	1.458.951	522.431
1.7	Liquide middelen	7.098.353	7.044.081
Totaal vlottende activa		8.557.305	7.566.512
Totaal activa		26.824.426	26.332.199
2 Passiva		31-12-2018	31-12-2017
		EUR	EUR
2.1	Eigen vermogen	10.625.077	10.355.952
2.2	Voorzieningen	2.317.624	1.442.419
2.3	Langlopende schulden	10.677.900	11.229.300
2.4	Kortlopende schulden	3.203.823	3.304.526
Totaal passiva		26.824.425	26.332.197

6.2 Staat van baten en lasten

3. Baten

	2018	Begroot 2018	2017	
	EUR	EUR	EUR	
3.1	Rijksbijdragen	22.291.283	22.025.714	22.987.264
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.849.778	1.847.717	2.041.180
3.5	Overige baten	1.615.457	789.651	1.170.352
	Totaal Baten	25.756.518	24.663.082	26.198.796

4. Lasten

	2018	Begroot 2018	2017	
	EUR	EUR	EUR	
4.1	Personeelslasten	19.407.359	17.645.819	19.467.919
4.2	Afschrijvingen	1.352.743	1.610.589	1.453.794
4.3	Huisvestingslasten	1.938.247	1.773.060	1.915.715
4.4	Overige lasten	2.730.803	2.625.700	2.684.979
	Totaal Lasten	25.429.152	23.655.168	25.522.407

Saldo Baten en Lasten

327.366	1.007.914	676.389

5. Financiële baten en lasten

-58.239	-451.552	-270.374

Totaal resultaat

269.127	556.362	406.015

6.3 Kasstroomoverzicht

	2018 EUR	2017 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	327.366	676.389
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	1.352.743	1.453.793
Mutaties voorzieningen	875.205	598.973
Verandering in vlottende middelen:		
Vorderingen	-936.520	-130.767
Schulden	-100.703	-201.015
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.518.090	2.397.373
Ontvangen interest	523.047	22
Betaalde interest (-/-)	-581.286	-270.396
Tot. kasstroom uit operationele activiteiten	1.459.851	2.126.999
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	-1.503.043	-514.674
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	226.755
mutaties egalisatierekening	648.866	164.200
Tot. kasstroom uit investeringsactiviteiten	-854.177	-123.719
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden (-/-)	-551.400	-551.400
Tot. kasstroom uit financieringsactiviteiten	-551.400	-551.400
Mutatie liquide middelen	54.274	1.451.880

6.4 Algemene toelichting op grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Vestiging

Stichting Scholen aan Zee biedt onderwijs aan in Den Helder en Julianadorp, is statutair gevestigd in Den Helder en staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 41241888.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Verslaggevingsperiode

De verslaggevingsperiode loopt van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2018. De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld.

Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

6.5 Grondslagen voor de waardering van Activa en Passiva

6.5.1 Activa

Algemeen

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of verplichting. De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de stichting.

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde. Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan

aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

Financiële instrumenten

Scholen aan Zee maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten zoals vorderingen, liquide middelen, langlopende en kortlopende schulden alsmede afgeleide financiële instrumenten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn. Bij eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Na eerste opname worden primaire financiële instrumenten gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. Met betrekking tot vorderingen en verstrekte leningen wordt een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht gebaseerd op een statische beoordeling per balansdatum. Na eerste opname worden afgeleide instrumenten gewaardeerd tegen kostprijs of lagere marktwaarde tenzij kostprijs hedge-accounting wordt toegepast.

Hedge-accounting

Scholen aan Zee maakt gebruik van 'renteswaps' om de variabele rentekasstromen van de opgenomen leningen te ruilen voor een vaste rente. Wij passen voor deze instrumenten kostprijs hedge-accounting toe. Omdat een renteswap betrekking heeft op de afdekking van variabele rentekasstromen die naar verwachting zullen plaatsvinden, vindt geen herwaardering van de renteswap plaats. Zodra rentekasstromen van de leningen in de staat van baten en lasten worden verantwoord, worden de met de renteswap samenhangende renteresultaten in de staat van baten en lasten verwerkt.

Indien de renteswaps niet langer voldoen aan de voorwaarden voor 'hedge-accounting', aflopen of worden verkocht of wanneer wij niet langer kiezen voor hedge-accounting wordt hedge-accounting beëindigd. De cumulatieve winst, die of het cumulatieve verlies dat tot dat moment nog niet in de winst-en-verliesrekening was verwerkt, wordt als overlopende post in de balans opgenomen totdat de afgedekte rentekasstromen plaatsvinden. Indien de rentekasstromen naar verwachting niet meer plaatsvinden, wordt de cumulatieve winst of het cumulatieve verlies in de staat van baten en lasten verantwoord.

Scholen aan Zee documenteert de hedge relatie en toetst periodiek de effectiviteit van de hedge relaties door vast te stellen dat geen sprake is van over-hedges. De mate van ineffectiviteit van de hedgerelatie wordt vastgesteld door het vergelijken van kritische kenmerken (omvang, looptijd, afgedekt risico en wijze van afrekening) van de renteswap en van de afgedekte positie. Een verlies als gevolg van een over-hedge wordt op basis van kostprijs of lagere marktwaarde direct in de staat van baten en lasten verwerkt. Het gebruik van financiële instrumenten stelt ons bloot aan krediet-, rentekasstroom- en liquiditeitsrisico's.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de kostprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname, en wordt beëindigd bij buitengebruikstelling of bij desinvestering. De investeringssubsidies zijn in mindering gebracht op de vaste activa.

Voor Scholen aan Zee gelden de volgende afschrijvingstermijnen:

- terreinen	wordt niet op afgeschreven
- gebouwen	40 jaar
- renovatie van de gebouwen	10 jaar of 20 jaar
- inventaris en wagenpark	10 jaar
- installaties / infrastructuur	10 jaar
- automatiseringsapparatuur / ICT	4 jaar

Bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een lange levensduur dienen te worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

In het kader van de doordecentralisatie overeenkomst, is er een verplichting om de gebouwen bij verkoop eerst aan te bieden aan de Gemeente Den Helder, tegen een gecorrigeerde boekwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking van de stichting staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

6.5.2 Passiva

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves en de bestemmingsreserves gepresenteerd. De algemene reserves bestaan uit de reserves die ter vrije beschikking staan van het bestuur en waaraan geen specifieke bestemming is gegeven door het bestuur of door derden. De bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door het bestuur van de instelling een specifieke bestemming is gegeven, het betreft geen verplichting het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden, waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. De voorzieningen worden opgenomen voor de

nominale waarde, met uitzondering van de voorziening voor jubilea; deze wordt opgenomen voor de contante waarde.

Uitgestelde beloningen/voorziening jubilea

Op grond van de 'Richtlijn Jaarverslag Onderwijs' is een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen gevormd. Een medewerker bouwt aanspraken op voor een te ontvangen jubileumgratificatie bij 25-jarig en 40-jarig dienstverband. De voorziening is gebaseerd op reële looncijfers en inschattingen van personeelsaanstellingen.

Voorziening WW-gelden

Dit is een voorziening voor toekomstige aanspraken inzake de 25% norm voor WW-uitkeringen die van rechtswege verhaald wordt op de laatste werkgever.

Voorziening Persoonlijk budgeturen

Deze voorziening is ontstaan als gevolg van de Cao. Personeelsleden hebben de mogelijkheid om deze uren te gaan sparen. Deze voorziening is gebaseerd op reële looncijfers en inschattingen van personeelsaanstelling. Per jaar wordt dit geïnventariseerd en vastgelegd.

Onderhoudsvoorziening

Voor de kosten van periodiek groot onderhoud is een voorziening gevormd. Aan de hand van een actueel onderhoudsrapport is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Dit rapport (met een doorkijk van vijf jaar) wordt jaarlijks gescreend en eventueel waar nodig aangepast. De voorziening wordt gevormd voor de verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan de panden op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud. De uitgaven van groot onderhoud worden rechtstreeks geboekt ten laste van de voorziening, De waardering geschiedt tegen nominale waarde. Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd indien zij de gebruiksduur van het object verlengen (renovatie).

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig ziek betreft een voorziening uit hoofde van cao verplichtingen en eigen risicodragerschap gedurende de arbeidsongeschiktheid van 2 jaar. Het betreft hier de medewerkers waarvan de verwachting is dat zij niet terugkeren in het arbeidsproces, tevens is de transitievergoeding meegenomen binnen de voorziening

Voorziening Nieuwkomers

De voorziening nieuwkomers is ingesteld om te kunnen anticiperen op het grillige verloop van (in)actieve nieuwkomers. In het geval dat een nieuwkomer niet actief lessen volgt wordt de ontvangen bekostiging vanuit OC&W als terugbetaalverplichting op de balans als voorziening opgenomen.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De langlopende schulden zijn opgenomen tegen de geamortiseerde kostprijs. Het aflossingsbedrag voor het komende jaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden betreffen schulden met een op de balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. De kortlopende schulden zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen. De bestede subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden

gepassiveerd onder de overlopende passiva. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht.

6.6 Grondslagen voor bepaling en berekening van het resultaat

Berekening en bepaling

Voor de berekening van het resultaat wordt uitgegaan van het stelsel van baten en lasten. Dit betekent dat de baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voor de indeling in de diverse categorieën wordt uitgegaan van de voorgeschreven indeling zoals deze is opgenomen in RJ 660.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidie (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekening clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekening clausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Deelnemersbijdragen

De leerling- en ouderbijdragen worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, waarbij er van uitgegaan wordt dat de onderliggende onderwijstaken en activiteiten gelijkmatig over het schooljaar worden verspreid.

Overige baten

Overige baten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betaling door de stichting.

Pensioenen

Scholen aan Zee heeft voor de werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd.

De verplichtingen, welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Wij betalen hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

Naar de stand van ultimo februari 2019 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 100,5% (bron: website www.abp.nl, d.d. 28 februari 2019). In 2018 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van ten minste 104.2% te hebben. Het pensioenfonds voldoet niet hieraan. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT)

Voor de uitvoering van de WNT in de (semi)publieke sector heeft Scholen aan Zee zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen. Ontvangen en betaalde interest worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

Rente baten en lasten

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost. Rentelasten en soortgelijke lasten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren.

6.7 Financiële instrumenten

Algemeen

Scholen aan Zee maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die ons blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen en afgeleide instrumenten om de variabiliteit van de toekomstige rentekasstromen af te dekken.

Wij handelen niet in deze financiële derivaten en hebben procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de onderneming verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten. De contractwaarde of fictieve hoofdsommen van de financiële instrumenten zijn slechts een indicatie van de mate waarin van dergelijke financiële instrumenten gebruik wordt gemaakt en niet van het bedrag van de krediet- of marktrisico's.

Kredietrisico

Scholen aan Zee loopt kredietrisico over de vorderingen (€ 29.030) en liquide middelen (€ 7.089.256). De vorderingen hebben betrekking op een groot aantal debiteuren.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico heeft betrekking op veranderingen van het rentepercentage van variabel rentende lening. Bij de leningen van € 5.902.000 en € 5.327.300 is sprake van een rentepercentage van Euribor plus een gemiddelde opslag van 0,98%. Dit percentage is niet gewijzigd door de Rabobank. Scholen aan Zee heeft als beleid afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Scholen aan Zee heeft een renteswap afgesloten ter afdekking van het renterisico dat voortvloeit uit de afgesproken vergoeding van het Euribor tarief op de leningen bij de Rabobank ten bedrage van in totaal € 10.7 miljoen ultimo 2018. De hoofdsom van de renteswap kent een gelijk verloopschema als het afgesproken verloopschema van de leningen welke afloopt op 1 september 2021. Scholen aan Zee verwerkt de renteswap op basis van kostprijs hedge-accounting. Wij hebben geen rekening gehouden met het kredietrisico.

Reële waarde liquiditeitsrisico

De reële waarde van de meeste in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan. De reële waarde van de overige in de balans verantwoorde financiële instrumenten wijkt niet materieel af van de boekwaarde.

Scholen aan Zee heeft met de Rabobank een allowance-faciliteit voor OTC-derivaten ('over the counter derivaten' welke niet via een beurs tot stand komen maar door middel van een rechtstreeks contract tussen twee partijen) afgesloten.

6.8 Activa

De nummering van de paragrafen op de volgende bladzijden is gebaseerd op de voorschriften vanuit het ministerie van OC&W.

Materiële vaste activa

De in de balans opgenomen materiële vaste activa zijn onderverdeeld in twee categorieën:

- gebouwen en terreinen
- inventaris en apparatuur

In 2018 daalt de waarde van de materiële vaste activa met € 498.565 tot € 18.267.122.

Er is voor € 753.043 geïnvesteerd, in zowel gebouwen als in inventaris en apparatuur. De afschrijvingen zijn gelijk aan € 1.352.743. De desinvesteringen hebben te maken met een correctie op geboekte desinvesteringen van 2017.

In het verslagjaar 2018 neemt de egalisatierekening 'investeringsubsidies' gebouwen' toe met € 429.367. De toename is gevolg van het besteden van een investeringsubsidie. Het zijn onvoorwaardelijke investeringsubsidies.

De materiële vaste activa dienen voor een bedrag van € 12.000.000 als onderpand voor de schulden aan de kredietinstelling.

	Aanschaf prijs	Afschrij- vingen cumulatief	Boekwaarde	Invester- ingen	Desinvest- eringen
1.2 Materiële Vaste activa	01-01-2018 EUR	01-01-2018 EUR	01-01-2018 EUR	EUR	EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	29.379.918	12.018.248	17.361.670	423.521	-
1.2.2 Inventaris en apparatuur	12.666.110	11.262.094	1.404.016	441.895	8.034.081
Materiële vaste activa	42.046.028	23.280.342	18.765.686	865.415	8.034.081

	Afschrijvingen op desinvesteringen	Afschrij- vingen	Aanschaf prijs	Afschrijvingen cumulatief	Boekwaarde
1.2 Materiële Vaste activa	EUR	EUR	31-12-2018 EUR	31-12-2018 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.1 Gebouwen en terreinen	-	815.017	29.803.439	12.833.265	16.970.174
1.2.2 Inventaris en apparatuur	8.034.081	548.964	5.073.924	3.776.977	1.296.947
Materiële vaste activa	8.034.081	1.363.981	34.877.363	16.610.241	18.267.121

De onderwijsgebouwen zijn door de gemeente Den Helder doorgedecentraliseerd naar Scholen aan Zee. Dit houdt in dat Scholen aan Zee zowel juridisch als economisch eigenaar is van alle gebouwen. De gemeente Den Helder draagt jaarlijks de vergoeding, die zij van het Rijk ontvangt af aan Scholen aan Zee. In 2003 heeft de overdracht van de onderwijsgebouwen plaatsgevonden. Tegelijkertijd is op deze panden hypotheek gevestigd als zekerheidstelling voor de verplichtingen op het gebied van rente en aflossing. In 2005 is er overeenstemming bereikt over de eigendomsverklaring van het Technisch Onderwijs Centrum tussen Scholen aan Zee en ROC Kop van Noord-Holland. De juridische overdracht heeft plaatsgevonden in 2007. Medio 2008 heeft Scholen aan Zee het gebouw waar Mavo aan Zee in gehuisvest is, aangekocht. In 2011 is de nieuwbouw van de sporthallen gereed gekomen. Ook in 2011 is de nieuwbouw van de techniekhal opgeleverd, gelijktijdig is de renovatie van het beroepsonderwijs opgeleverd. In 2018 is € 8.034.081 buiten gebruik gesteld en gedesinvesteerd.

Vlottende activa

De vorderingen nemen ultimo 2018 toe tot € 1.292.000. Het zijn de overlopende activa en daarbinnen de nog te ontvangen bedragen, die deze stijging verklaart. De voorziening dubieuze debiteuren wegens oninbaarheid neemt af tot € 15.567. De stand liquide middelen (banktegoeden) is € 7.089.256. In het kasstroomoverzicht is af te lezen welke stromen geleid hebben tot de toename.

1.5 Vorderingen		2018	2017
		EUR	EUR
1.5.1	Debiteuren	45.552	94.455
1.5.8	Overlopende activa	1.380.180	442.616
1.5.7	Overige vorderingen (vorderingen)	48.786	-
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-15.567	-14.640
	Vorderingen	1.458.951	522.431
	<i>Uitsplitsing</i>		
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	344.777	361.699
1.5.8.2	Verstreckte voorschotten	6.281	2.010
1.5.8.3	Overige overlopende activa	1.029.123	78.907
	Overlopende activa	1.380.180	442.616
1.5.9.1	Stand per 1-1	14.640	41.124
1.5.9.2	Onttrekking	-1.846	-30.905
1.5.9.3	Dotatie	2.773	4.421
	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	15.567	14.640
1.7 Liquide middelen		2018	2017
		EUR	EUR
1.7.1	Kasmiddelen	9.098	5.642
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	7.089.256	7.038.439
1.7.4	Overige liquide middelen	-	-
	Liquide middelen	7.098.353	7.044.081

6.9 Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en zes bestemmingsreserve (publiek). De algemene reserve is ter afdekking van toekomstige financiële risico's evenals een financieringsbron voor (nieuwe) investeringen. Voor de bestemmingsreserves geldt dat de beperking is opgelegd door het bestuur. De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve betreft geen verplichting, het bestuur kan deze verplichting zelf opheffen.

De bestemmingsreserve gebouwen is geormerkt voor renovatie en nieuwbouw. De reserve wordt opgebouwd uit het netto deel van de doordecentralisatiegelden van de gemeente Den Helder. In 2018 kon € 219.797 aan de reserve toegevoegd worden. De schoolfondsenreserve is gevormd ter dekking van vroegtijdige vervanging van boeken. Deze reserve is niet gemuteerd. De bestemmingsreserve personeel is bedoeld om de kosten van flankerend personeelsbeleid op te kunnen vangen. In 2018 is €292.661 ten laste gebracht van deze reserve. De bestemmingsreserve onderwijsvernieuwingen is gevormd ter dekking van de investeringen op dit beleidsterrein. De kosten 2018 zijn uitgekomen op €63.487 en conform afspraak ten laste gebracht van de reserve. De bestemmingsreserve Academie aan Zee is bedoeld om alle activiteiten en projecten die te maken hebben met professionalisering, als een samenhangend geheel onder één noemer te brengen. De kosten 2018 zijn uitgekomen op € 58.370. Daarnaast is er nog een bestemmingsreserve inventaris.

Na toevoeging van het resultaat 2018 komt het eigen vermogen ultimo 2018 uit op € 10.625.079, een stijging van € 269.127. De algemene reserve bedraagt ultimo 2018 zo'n € 5,3 miljoen en neemt toe met het rekeningresultaat 2018 (€ 269.127) en toe met de afwaardering van de bestemmingsreserves (€ 194.721).

2.1	Eigen vermogen	Stand 01-01-2018 EUR	Resultaat EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2018 EUR
2.1.1	Algemene reserve	4.866.744	269.127	194.721	5.330.592
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	5.489.208	-	-194.721	5.294.487
Eigen vermogen		10.355.952	269.127	0	10.625.079
Uitsplitsing					
2.1.2.N	reserve inventaris	173.606	-	-	173.606
	reserve gebouwen	2.849.966	-	219.797	3.069.763
	reserve personeel	913.991	-	-292.661	621.330
	reserve onderwijsvernieuwing	312.139	-	-63.487	248.652
	reserve academie	427.201	-	-58.370	368.831
	reserve schoolfondsen	812.305	-	-	812.305
Bestemmingsreserve (publiek)		5.489.208	-	-194.721	5.294.487

Voorzieningen

Vijf voorzieningen zijn personeel gerelateerd: jubilea, WW, PB-uren, Langdurig zieken en Nieuwkomers. De voorziening jubilea dient ter dekking van toekomstige jubilea uitkeringen. Medewerkers hebben recht op een uitkering als zij 25 of 40 jaar in het onderwijs werkzaam zijn. De boekwaarde is ultimo 2018 € 125.950. De voorziening WW wordt gebruikt ter dekking van WW rechten van ontslagen medewerkers. In 2018 is de voorziening gedoteerd met € 122.420 en heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 75.136 De PB-uren zijn verlofuren die medewerkers vooraf aangegeven hebben te willen sparen voor later gebruik. In 2018 is de voorziening gedoteerd met € 160.293 en heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 84.182. De voorziening langdurig zieken wordt gebruikt ter dekking van de loonkosten voor langdurig zieken. In 2018 is de voorziening gevormd en is er een bedrag gedoteerd van € 657.594. De voorziening nieuwkomers is ingesteld om te kunnen anticiperen op het grillige verloop van (in)actieve nieuwkomers. In het geval dat een nieuwkomer niet actief lessen volgt wordt de ontvangen bekostiging vanuit OC&W als terugbetaalverplichting op de balans geparkeerd. Boekwaarde ultimo 2018: € 316.541. Scholen aan Zee heeft de verantwoordelijkheid om goed onderwijs aan te bieden. Het kan voorkomen dat uit dezelfde voorziening kosten gedekt worden om kortstondig de organisatie van het onderwijs te verbeteren.

Het meerjarig uitvoeringsprogramma onderhoud (MJOP) vormt de onderlegger voor de gemiddelde dotatie en onttrekking aan de voorziening onderhoud. In 2018 is € 293.549 gedoteerd en is er € 96.422 onttrokken.

2.2	Voorzieningen	Stand per	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per
		01-01-2018				31-12-2018
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
2.2.1	Personeelsvoorzieningen					
2.2.1.4	Voorziening Jubileum	188.677	-15.722	47.005		125.950
2.2.1.5	Voorziening WW	48.598	122.420	75.136		95.882
2.2.1.7	Voorziening PB uren	275.922	160.293	84.182		352.033
2.2.1.8	Langdurig zieken	-	657.594	-		657.594
2.2.3	Voorziening Onderh. Gebouwen	572.497	293.549	96.422		769.624
2.2.4	Voorziening nieuwkomers	356.725	146.266	126.500	59.950	316.541
		1.442.419	1.364.400	429.245	59.950	2.317.624

2.2	Voorzieningen	Kortlopend	Langlopend
		1 jaar	1-5 jaar
		EUR	EUR
2.2.1	Personeelsvoorzieningen		
	Voorziening Jubileum	20.064	105.886
	Voorziening WW		95.882
	Voorziening PB uren		352.033
	Langdurig zieken	449.596	207.998
2.2.3	Voorziening Onderh. Gebouwen	410.347	359.277
	Voorziening nieuwkomers	170.275	146.266
		1.050.282	1.267.342

Langlopende schulden

Met de Rabobank is een langlopende lening afgesloten, waarbij de onderwijsgebouwen als zekerheden gesteld zijn te securering van de hypothecair gedekte geldlening. Jaarlijks wordt € 551.400 op deze lening afgelost. De rentevoet is 4,9%. Scholen aan Zee maakt gebruik van een zogenaamde 'renteswap'. Dit houdt in dat de variabele rente ingeruild is voor een vaste rente. De looptijd van deze swap eindigt op 1 september 2021. De marktwaarde op 31 december 2018 van de renteswap bedraagt € 1.205.454 De regeling beleggen en belenen is hierbij van toepassing, hieraan wordt voldaan.

2.3	Langlopende schulden	Stand	Aangeane	Aflossingen	Stand per
		01-01-2018	leningen		31-12-2018
		EUR	EUR	EUR	EUR
2.3.3	Kredietinstellingen	11.229.300	-	551.400	10.677.900
		11.229.300	-	551.400	10.677.900

2.3	Langlopende schulden	Looptijd	Looptijd	Rentevoet
		1 - 5 jaar	>5 jaar	
		EUR	EUR	
2.3.3	Kredietinstellingen	2.205.600	8.472.300	4,9%
		2.205.600	8.472.300	

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden nemen af met € 267.654 tot € 3.038.782. Naast de te betalen 'belastingen en premies sociale voorzieningen' vormen de overlopende passiva de grootste posten. De laatste bestaat uit: opgebouwd vakantiegeld, kosten shared services (€ 182.843) en een mix van kleine posten.

2.4 Kortlopende schulden		2018	2017
		EUR	EUR
2.4.1	Kredietinstellingen	551.400	551.400
2.4.3	Crediteuren	554.003	342.667
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	782.182	774.607
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	220.687	220.768
2.4.9	Overige kortlopende schulden	-	36.050
2.4.10	Overlopende passiva	1.095.551	1.379.034
	Kortlopende schulden (een looptijd < 1jr)	3.203.823	3.304.526
Uitsplitsing			
2.4.7.1	Loonheffing	782.182	774.607
	Belastingen en premies sociale verzekeringen	782.182	774.607
Overige kortlopende passiva			
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	553.068	567.085
2.4.10.8	Overige	542.483	811.948
	Overlopende passiva	1.095.551	1.379.033

6.10 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Scholen aan Zee heeft met meerdere leveranciers doorlopende contracten. Onderstaand de belangrijkste. Voor de eerste twee zijn de einddata contractueel vastgelegd. De contractwaarde per jaar bedraagt in totaliteit € 1.314.426.

Leverancier		bedrag per jaar
Sharp (huur kopieermachines)	31-mrt-22	24.750
Loyalis WGA ERD	3 jaar	86.880
CSU schoonmaakbedrijf (vh ISS)		475.808
SLB diensten (microsoft licenties)	3 jaar	41.715
Van Dijk boeken		619.731
Buko container huur (De Schakel)	2019	65.542
		<u>1.314.426</u>

6.11 Baten

Overheidsbijdragen (OB)

Ten opzichte van de begroting 2018 liggen de gerealiseerde Rijksbijdragen € 265.569 hoger en de overige overheidsbijdragen € 2.061 hoger.

De overheidsbijdragen bestaan uit Rijksbijdragen en gemeentelijke subsidies. De Rijksbijdrage 2018 is gelijk aan € 22.3 miljoen, waaronder reguliere bekostiging personeel (€ 16,6 miljoen), materiële instandhoudingsvergoeding (€2.5 miljoen), vergoeding voor lesmateriaal € 827.229), vergoeding voor nieuwkomers (€ 1.2 miljoen), Prestatiebox (€ 775.998) en enkele specifiek subsidies voor studieverlof, zijinstromers (€ 60.000).

De Rijksbijdrage 2018 daalt ten opzichte van vorig jaar met € 695.981 (2017: € 23.0 miljoen). Deze daling wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de daling in het leerlingaantal. Ten opzichte van de begroting wijken de overheidsbijdragen positief af. Dit wordt verklaard door een CAO compensatie die niet in de begroting is meegenomen.

De gemeentelijke subsidies bestaan voornamelijk uit de doorbetaling 'doordecentralisatiegelden' voor onderwijshuisvesting (€ 1.780.681). Hieronder ligt een doordecentralisatie-overeenkomst aan ten grondslag die in 2017 herijkt is. Door daling van het leerlingaantal nemen deze vanaf 2019 structureel af. In 2018 is voor het project 'community college' € 54.775 subsidie van de gemeente Den Helder ontvangen.

3.1 Rijksbijdragen

	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EL&I	21.961.944	21.050.193	22.857.579
3.1.2 Overige subsidies OCW/EL&I	329.339	975.521	129.685
Rijksbijdragen	22.291.283	22.025.714	22.987.264
3.2.2 Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.849.778	1.847.717	2.041.180
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	1.849.778	1.847.717	2.041.180

Scholen aan Zee heeft voor de lente- en zomerschool, de subsidie Zij-instroom en Technisch VMBO onderstaande subsidies (zonder verrekening clausule) ontvangen.

G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekening clausule

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing datum	Bedrag toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Prestatie afgerond Ja/Nee
Regeling lente -zomerscholen	LENZ018129	14-5-2018	47.250	47.250	J
	LENZ018128	14-5-2018	18.000	18.000	J
	LENZ018128	22-1-2019	-8.550	-8.550	J
Zij-instroom subsidie	915026-1	13-4-2018	20.000	20.000	J
	924705-1	21-8-2018	20.000	20.000	J
	931933-1	22-10-2018	20.000	20.000	J
Technisch VMBO	923364-2	20-11-2018	4.955	4.955	J
	923877-2	20-11-2018	130.958	130.958	J

Andere baten (AB)

Ten opzichte van de begroting liggen de gerealiseerde overige baten over 2018 € 825.806 hoger en ten opzichte van vorig jaar € 445.105 hoger.

De overige baten bestaan uit verhuuropbrengsten (w.o. sporthal, gymzalen, kluisjes), detachering personeel, ouderbijdragen en de LWOO-gelden vanuit het samenwerkingsverband (SWV) passend onderwijs Den Helder-Texel. De verhuuropbrengsten zijn ten opzichte van 2017 gelijk gebleven, de detacheringsofbrengsten gedaald, de ouderbijdragen gedaald en de overige baten toegenomen. De LWOO-gelden vanuit het SWV worden geboekt onder 'Overige', maar zijn begroot als Rijksbijdrage. Deze gelden zijn in 2018 uitgekomen op € 1.066.571. De andere baten binnen de post 'Overige' bestaan uit een mix van diverse kleine inkomsten en bijdragen.

3.5 Overige baten

	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
3.5.1 Verhuur	69.535	61.900	69.424
3.5.2 Detachering personeel	17.065	-	41.832
3.5.4 Sponsoring	1.783	-	1.783
3.5.5 Ouderbijdragen	358.298	439.800	374.353
3.5.6 Overige	1.168.777	287.951	682.959
Overige baten	1.615.457	789.651	1.170.351

6.12 Lasten

Personele lasten

Ten opzichte van de begroting 2018 liggen de gerealiseerde personele lasten zo'n € 1,8 miljoen hoger, te verklaren door de dotatie aan personele voorzieningen (€ 638.209), hogere uitgaven voor personeel niet in loondienst (€ 382.228). In het kader van flankerend beleid zijn specifieke keuzes gemaakt om bepaalde functies tijdelijk (extra) te bemensen. De uitgaven daaraan komen ten laste van de speciaal daarvoor ingerichte bestemmingsreserve personeel (via resultaatbestemming). De ontvangen vergoedingen ziektewet zijn gelijk aan € 76.763, hoger dan begroot en meer dan vorig jaar.

4.1	Personeelslasten	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
4.1.1	Lonen en salarissen	16.934.577	16.141.125	17.243.054
4.1.2	Overige personele lasten	2.549.546	1.549.694	2.268.773
4.1.3	Af: uitkeringen	-76.763	-45.000	-43.908
	Personeelslasten	19.407.359	17.645.819	19.467.919
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	13.303.842	16.141.125	13.667.997
4.1.1.2	Sociale lasten	1.653.344	-	1.613.779
4.1.1.3	Pensioen premies	1.977.391	-	1.961.278
	Lonen en salarissen	16.934.577	16.141.125	17.243.054
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	840.403	202.194	81.703
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	832.228	450.000	1.135.337
4.1.2.3	Overig	876.915	897.500	1.051.879
	Overige personele lasten	2.549.546	1.549.694	2.268.919

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders en wet normering topfunctionarissen (WNT)

De bezoldiging van het College van Bestuur ligt onder de vastgestelde normering 'bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke instellingen'. Deze is vanaf 1 januari 2016 afhankelijk van het aantal complexiteitspunten. Voor stichting Scholen aan Zee is de complexiteit gelijk aan 12 punten: Klasse D. Het bijbehorende maximum aan beloning is gelijk aan € 146.000.

De puntentelling is als volgt tot stand gekomen:

- gemiddelde omzet (laatste 4 jaar) van Scholen aan Zee ligt tussen de € 25 en € 75 miljoen (6 punten);
- leerlingaantal ligt tussen de 2.500 en 10.000 leerlingen (3 punten)
- aantal onderwijssoorten dat aangeboden wordt is 3 (per onderwijssoort één punt)

De inschatting is dat toekomstgericht de mate van complexiteit (score) stabiel blijft.

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector regelt dat inkomens die gefinancierd worden uit publieke middelen openbaar gemaakt moet worden. Scholen aan Zee heeft geen topfunctionarissen in dienst die meer verdienen dan het bezoldigingsmaximum voortgezet onderwijs, zijnde € 146.000. Dit geldt overigens ook voor de leden van de Raad van Toezicht (voorzitter < 15% van het maximum en leden < 10% van maximum). Onderstaand is de bezoldiging van de leden van het College van Bestuur van Scholen aan Zee weergegeven:

bedragen x € 1	J. Plass	R.D. de Voogd
Functiegegevens	Lid College van Bestuur	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang ⁵ en einde functievervulling in 2018	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Omvang dienstverband (in fte) ⁶	1	1
(Fictieve) dienstbetrekking ⁸	nee	nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen ⁹	110.422	123.676
Beloningen betaalbaar op termijn ⁹	18.053	18.394
<i>Subtotaal</i>	128.475	142.070
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum¹⁰	146.000	146.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ¹¹	0	0
Totale bezoldiging	128.475	142.070
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	[01/01] – [31/12]	[01/03] – [31/12]
Omvang dienstverband 2017 (in fte)	1	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	102.837	93.969
Beloningen betaalbaar op termijn	16.620	14.103
Totale bezoldiging 2017	119.457	108.072

Raad van Toezicht

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een termijn van vier jaar en treden af volgens een rooster van aftreden. Een aftredend lid is maximaal eenmaal herbenoembaar. De vergoeding bestaat uit een vaste periodieke beloning aangevuld met een reiskostenvergoeding. In 2018 is in totaal € 30.995 aan vergoedingen verstrekt.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	R.H.J. Bijlsma	W.G.M.E. Turnhout- van den Bosch	J.H.C. Daalmijer
Functiegegevens²	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	[01/01 – 31/12]	[01/01 – 31/12]	[01/01 – 31/12]
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	11.240	5.128	4.476
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	11.240	5.128	4.476
	(ex btw)		
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum³	21.900	14.600	14.600
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ⁴	0	0	0
	11.240	5.128	4.476
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	7.208	4.600	2.577
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2017	7.208	4.600	2.577

bedragen x € 1	M. Knol	P.F. Kramer	P. de Schiffart
Functiegegevens²	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	[01/01 – 31/12]	[01/01 – 30/07]	[01/10 – 31/12]
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	5.419	2.925	1.807
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	5.419	2.925	1.807
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum³	14.600	8.400	3.650
-/- Onverschuldigd betaald bedrag ⁴	0	0	0
	5.419	2.925	1.807
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2017			
Aanvang en einde functievervulling in 2017	[01/01] – [31/12]	[01/01] – [31/12]	[nvt]
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	3.424	2.500	0
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0
Totale bezoldiging 2017	3.424	2.500	0

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2018 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT

dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Afschrijvingen

De afschrijvingen ten opzichte van de begroting 2018 liggen € 257.847 lager. De afschrijvingen op gebouwen, inventaris en automatisering ligt lager dan begroot. Voor de categorie installaties ligt de afschrijvingslasten hoger dan begroot.

4.2	Afschrijvingen	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
4.2.2	Afschrijvingslasten gebouwen	768.691	984.413	746.746
4.2.2	Afschrijvingslasten inventaris en wagenpark	272.332	302.607	364.564
4.2.2	Afschrijvingslasten installaties	44.351	39.682	53.660
4.2.2	Afschrijvingslasten automatisering / ICT	267.369	283.887	288.824
	Afschrijvingen	1.352.743	1.610.589	1.453.794

Huisvestingslasten

Ten opzichte van de begroting 2018 liggen de huisvestingslasten € 165.187 hoger. Ten opzichte van vorig jaar € 22.532 hoger. In de begrotingsopstelling is onterecht rekening gehouden met een bezuiniging op huur (€ 43.586), onderhoud (€ 58.063) en schoonmaak (€ 110.179).

4.3	Huisvestingslasten	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
4.3.1	Huur	133.586	90.000	131.240
4.3.2	Verzekeringen	71.785	72.900	64.067
4.3.3	Onderhoud	207.063	149.000	178.176
4.3.4	Energie en water	342.178	422.600	435.534
4.3.5	Schoonmaakkosten	583.539	473.360	561.547
4.3.6	Heffingen	188.172	191.500	203.160
4.3.7	Overige	118.374	123.700	41.991
4.3.8	Dotatie onderhoudsvoorziening	293.549	250.000	300.000
	Huisvestingslasten	1.938.247	1.773.060	1.915.715

Overige lasten

De overige instellingslasten liggen ten opzichte van de begroting 2018 zo'n € 105.103 hoger. Ten opzichte van vorig jaar stijgen deze met € 45.824. De hogere uitgaven hebben te maken met hogere uitgaven voor leermiddelen.

De uitgaven aan honoraria accountant zijn uitgekomen op € 47.191 (inclusief BTW) en gedaald als we kijken naar vorig jaar. De uitgaven hebben betrekking op werkzaamheden ten behoeve van de controle van de jaarrekening. Er zijn geen andere controle werkzaamheden of andere niet-controlediensten uitgevoerd.

4.4	Overige lasten	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	899.374	1.007.560	842.591
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.654.593	1.500.140	1.727.912
4.4.4	Overige	176.836	118.000	114.476
	Overige lasten	2.730.803	2.625.700	2.684.979
	Specificatie accountantshonorarium			
4.4.1.1	Onderzoek jaarrekening	47.191	40.000	49.573
	Accountantslasten	47.191	40.000	49.573

6.13 Financiële baten en lasten

Met de Rabobank zijn twee langlopende hypothecaire leningen afgesloten. Jaarlijks wordt hierop € 551.400 afgelost. De vaste rentevoet is 4,91%. Scholen aan Zee maakt gebruik van een zogenaamde 'renteswap'. Dit houdt in dat de variabele rente ingeruild is voor een vaste rente. De rentelasten 2018 zijn gelijk aan € 581.286. Hoger dan begroot, dit komt doordat in de begroting rekening is gehouden met de vrijval van de egalisatie rekening renteswap. Aan rentebaten is € 523.047 verantwoord. Dit komt door een eenmalige bate vanuit de regeling Herstelkader.

5	Financiële baten en lasten	2018 EUR	Begroot 2018 EUR	2017 EUR
5.1	Rentebaten	523.047	-	22
5.5	Rentelasten (-/)	-581.286	-451.552	-270.396
	Financiële baten en lasten	-58.239	-451.552	-270.374

7. Overige gegevens

7.1 Resultaatbestemming

Het resultaat 2018 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. In het resultaat zitten kosten en/of opbrengsten, die via resultaatbestemming ten laste gebracht worden voor de specifiek daarvoor ingerichte bestemmingsreserves, zijnde huisvesting, personeel, onderwijs vernieuwing en academie.

Per saldo neemt de algemene reserve toe met € 463.848

Resultaatbestemming		2018
		EUR
netto resultaat 2018		269.127
Mutaties bestemmingsreserves		194.721
gebouwen	219.797	
personeel	-292.661	
onderwijsvernieuwing	-63.487	
academie	-58.370	
Toevoeging aan algemene reserve		463.848

7.2 Gebeurtenissen na balansdatum

Niet van toepassing

7.3 Controleverklaring accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is weergegeven op de volgende pagina's.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Bestuur en Raad van Toezicht van Stichting Scholen aan Zee

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2018

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Scholen aan Zee te Den Helder gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Scholen aan Zee op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Scholen aan Zee zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN HET BESTUUR EN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 14 juni 2019

Mazars N.V.

w.g. P.A.J. Hopstaken RA

Besluit genomen door: **College van Bestuur**

Onderwerp: **Bestuursverslag en jaarrekening 2018 Scholen aan Zee**

Datum besluit	Handtekening College van Bestuur	
12 juni 2019	De heer R.D. de Voogd, voorzitter College van Bestuur	
	Mevrouw J. Plass, lid College van Bestuur	
Besluit: vaststellen bestuursverslag en jaarrekening Scholen aan Zee 2018		

Goedkeuring verleend door: **Raad van Toezicht**

Onderwerp: **Bestuursverslag en jaarrekening 2018 Scholen aan Zee**

Datum besluit	Handtekening Raad van Toezicht	
12 juni 2019	Namens de Raad van Toezicht:	
	De heer R.H.J. Bijlsma, voorzitter Raad van Toezicht	
Besluit: goedkeuren bestuursverslag en jaarrekening Scholen aan Zee 2018		

Onderwerp: **Goedkeuring bestuursverslag en jaarrekening Scholen aan Zee 2018**

Naam	Handtekening
De heer R.H.J. Bijlsma	
Mevrouw W.G.M.E Turnhout-V.d. Bosch	
Mevrouw E. de Schiffart	
De heer M. Knol	
De heer J.H.C. Daalmijer	

Bijlage 1 – Contactgegevens Scholen aan Zee

Stichting Scholen aan Zee

Sportlaan 54, 1782 ND Den Helder
t 0223 540 300

Lyceum aan Zee

Drs. F. Bijlweg 6, 1784 MC Den Helder
t 0223 540 315

Mavo aan Zee

Drs. F. Bijlweg 21, 1784 MC Den Helder
t 0223 540320

Beroepsonderwijs aan Zee

Drs. F. Bijlweg 10, 1784 MC Den Helder
t 0223 540 305

Schakel aan Zee

Drs. F. Bijlweg 6a, 1784 MC Den Helder
t 0223 540379 / 540380

Junior College

Akkerbouwstraat 1, 1787 AR Julianadorp
t 0223 540 310

Bedrijfsbureau Scholen aan Zee

Sportlaan 54, 1782 ND Den Helder
t 0223 540 300

Sport aan Zee - 1

Akkerbouwstraat 3, 1787 AR Julianadorp
t 0223 647 012

Sport aan Zee - 2

Drs. F. Bijlweg 6, 1784 MC Den Helder
t 0223 540 307

Bijlage 2 – Verklarende woordenlijst

AB	-	Andere baten
AFAS	-	Automatiseringssoftware
AVG	-	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAZ	-	Beroepsonderwijs aan Zee
BB	-	Basis beroepsgericht
Brin	-	Basisregistratie Instellingen
BTW	-	Belasting toegevoegde waarde
CAO	-	Collectieve arbeidsoveënkomst
CC	-	Community College
CO2	-	Koolstofdioxide
CvB	-	College van Bestuur
DUO	-	Dienst Uitvoering Onderwijs
EOA	-	Eerste opvang anderstaligen
ERD	-	Eigen risico dragen
EU	-	Europese Unie
EUR	-	Euro's
EV	-	Eigen vermogen
FG	-	Functionaris gegevensbescherming
Fte	-	Fulltime-equivalent
GMR	-	Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad
GPL	-	Gemiddelde personeelslast
HaCo	-	Havisten Competent
HAVO	-	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
HBO	-	Hoger beroepsonderwijs
HR	-	Human resources
HRM	-	Human resource management
HvA	-	Hogeschool van Amsterdam
ICT	-	Informatie- en communicatietechnologie
ISK	-	Internationale schakel klas
IP	-	Internetprotocol
IT	-	Informatietechnologie
ITTL	-	Informatietechnologie theoretische leerweg
KB	-	Kader beroepsgericht
LAZ	-	Lyceum aan Zee
LB	-	Leraarfunctie B
LC	-	Leraarfunctie C
LD	-	Leraarfunctie D
LWOO	-	Leerweg ondersteunend onderwijs
MAVO	-	Middelbaar algemeen voortgezet onderwijs
MAZ	-	Mavo aan Zee
MD	-	Management development
MFA	-	Multi Factor Authenticatie
MJOP	-	Meerjaren onderhoudsplan
MO	-	Medewerkersonderzoek
MR	-	Medezeggenschapsraad
MT	-	Managementteam
NOC/NSF	-	Nederlands Olympisch Comité, Nederlandse Sport Federatie
NT2	-	Nederlands als tweede taal
OB	-	Overheidsbijdragen

OC&W	-	Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap
OGW	-	Opbrengstgericht werken
OOP	-	Onderwijs ondersteunend personeel
OP	-	Onderwijzend personeel
OSG	-	Openbare scholengemeenschap
OTC	-	Over the counter
PB	-	Persoonlijk budget
PDCA	-	Plan, Do, Check, Act
PNIL	-	Personeel niet in loondienst
PO	-	Primair onderwijs
PRO	-	Praktijkonderwijs
PSA	-	Psychosociale arbeidsbelasting
PTA	-	Programma van toetsing en afsluiting
PZ	-	Personeelszaken
RJO	-	Regeling jaarverslaglegging onderwijs
RMC	-	Regionaal meld- en coördinatiepunt
ROC	-	Regionaal opleidingen centrum
RSG	-	Rijksscholengemeenschap
RVT	-	Raad van Toezicht
SMP	-	Strategisch meerjaren plan
SO	-	Speciaal onderwijs
SSC	-	Shared services centrum
SWV	-	Samenwerkingsverband
SZW	-	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TL	-	Theoretische leerweg
TLC	-	Toetsing, leerdoeldenken en coaching
TV	-	Totaal vermogen
UvA	-	Universiteit van Amsterdam
VA	-	Vlottende activa
VAVO	-	Voortgezet algemeen volwassenen onderwijs
VMBO	-	Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	-	Voortgezet onderwijs
VSO	-	Voortgezet Speciaal Onderwijs
VSV	-	Vroegtijdig schoolverlaten
VTOI	-	Vereniging van toezichthouders in onderwijsinstellingen
VU	-	Vrije Universiteit
VWO	-	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WBP	-	Wet bescherming persoonsgegevens
WGA	-	Werkhervattingsregeling voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten
WMS	-	Wet medezeggenschap op scholen
WNT	-	Wet normering topinkomens
WOPT	-	Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens
WW	-	Werkloosheidswet
ZW	-	Ziektewet